

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS, DRETS HUMANS I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1094-2011

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2021

Núm. 46

Presidència
del Sr. Miquel Ensenyat i Riutort

Sessió celebrada dia 4 de març de 2021

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Debat de l'escrit RGE núm. 15655/20, presentat per la presidenta del Govern de les Illes Balears com a proposta de Pla director de la cooperació per al desenvolupament de les Illes Balears 2020-2023, i votació, si escau, de les propostes de resolució presentades. [782](#)

EL SR. PRESIDENT:

Molt bones tardes, senyors diputats i diputades, començam la sessió d'avui, i correspon, en primer terme, demanar si es produeixen substitucions. No es produeixen substitucions.

Debat de l'escrit RGE núm. 15655/20, presentat per la presidenta del Govern de les Illes Balears com a proposta del Pla director de la cooperació per al desenvolupament de les Illes Balears 2020-2023, i votació, si escau, de les propostes de resolució presentades.

Per tant, passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu al debat de l'escrit RGE núm. 15655/20, del Govern de les Illes Balears, com a formulació definitiva del projecte del Pla director de la cooperació per al desenvolupament de les Illes Balears 2020-2023.

Assisteix a la sessió la consellera d'Afers Socials i Esports, Sra. Fina de Santiago i Rodríguez, acompanyada de la Sra. Laura Celià Gelabert, directora general de Cooperació, i del Sr. Joan Mascarell Ramiro, cap de Comunicació, als quals volem donar la benvinguda.

Té la paraula la Sra. Consellera per fer l'exposició oral, per un temps màxim de trenta minuts. Sra. Consellera, en voler, gràcies.

LA SRA. CONSELLERA D'AFERS SOCIALS I ESPORTS (Fina de Santiago i Rodríguez):

Gràcies, president, bones tardes a tots i a totes. I avui aquí presentam el quart Pla director de la cooperació per al desenvolupament que ha de comprendre els anys 2020-2023, aquest pla es va iniciar el setembre de l'any 2019, està aprovat pel Consell de Cooperació, el 27 de gener de 2020. Es va validar en el Consell de Govern del 7 de febrer de 2020 i es va lliurar al Parlament l'octubre de 2020.

Faré una exposició descriptiva, i esper que breu, perquè vostès tenen el document des de l'octubre i, per tant, possiblement sigui més interessant el debat i les preguntes.

Com es va iniciar el pla director que avui presentam? Doncs es va iniciar amb l'avaluació de l'anterior pla, va ser el punt inicial de partida; per poder fer l'avaluació del pla anterior hi va haver la participació de tots els agents, mitjançant un qüestionari que varen complimentar, aquest qüestionari prèviament havia estat consensuat. Després es va fer un taller d'avaluació del pla, en què varen participar 41 persones que hi anaven en representació de les entitats.

El resultat més destacable de l'avaluació d'aquest pla és l'objectiu polític complert del compromís d'arribar a 6 milions d'euros fins a l'any 2020, garantint, a més, l'increment a totes les convocatòries, l'increment anual a totes les convocatòries. Una anàlisi interessant que s'havien assolit pràcticament el 80% dels indicadors establerts en aquest pla anterior.

Després d'aquesta avaluació es va veure que durant el pla anterior la distribució pressupostària d'aquests quatre anys un 53% havia anat a cooperació; un 13% a ajuda humanitària; un 13% a educació per al desenvolupament; un 12% als fons insulars; un 4% a la UIB; i un 5% a gestió pròpia, per sota dels indicadors d'excel·lència els quals es troben entre un 6 i un 7 de gestió pròpia, per tant amb un 5% de gestió pròpia.

La intervenció dirigida cap on havia anat? Un 23% de tots els programes i de tot el pressupost, bàsicament de pressupost, havia anat a reducció de pobresa, un 23%; un 22% a educació i a formació; i un 26% al dret de les dones.

La distribució pressupostària de l'anterior pla havia anat un 93%, pràcticament la totalitat, havia anat per a gestió de les entitats, a través de les subvencions, a ONG a través de les convocatòries de subvencions.

Les àrees principals havien estat Amèrica llatina i Àfrica sub-sahariana, d'Amèrica llatina especialment Guatemala i de l'Àfrica sub-sahariana Senegal.

En relació amb els fons d'emergències, secció humanitària, les postemergències, pràcticament el 90% del pressupost de postemergència havia anat a cobrir les necessitats bàsiques. Aquí hem de dedicar un acord al conjunt de les entitats a la passada legislatura, que més que intervenir en el moment de l'emergència, que les nostres ONG tenien escassa capacitat d'intervenir en el moment de l'emergència, sí que es podia intervenir a la postemergència d'una forma molt més eficient i molt més tranquil·la. I, per tant, els doblers o els pressuposts que tradicionalment es dedicaven a l'emergència es varen ubicar a la postemergència, per això aquesta cobertura de les necessitats bàsiques.

Tot i així, durant la passada legislatura i aquesta també tenim convenis amb l'AECID i amb altres entitats perquè a un moment determinat, davant d'una emergència, es pugui intervenir en nom del Govern de les Illes Balears o en nom de la comunitat autònoma.

Això és una part molt important del pla, tota la cooperació, però també hi ha una part important del pla anterior i del pla actual que començam a presentar, que és l'educació per a la transformació. De tots els doblers o dels pressuposts destinats els quatre anys anteriors a educació per a la transformació, el 40% havia anat a accions a centres educatius, un 30% a comerç just i un 25% a accions de sensibilització a la població general. D'aquest conjunt d'educació per a la transformació, el 87% del pressupost l'havien gestionat les entitats i un 13% accions directes del Govern.

Quines fortaleses es varen destacar durant aquesta avaluació? Un 90% de les entitats i dels cooperants coneixien l'enfocament del pla director i els seus objectius; un 68% considerava que s'havien simplificat molt els processos administratius, era una de les grans demandes de les ONG, simplificar sobretot el procés de selecció dels projectes i sobretot quan aquests havien de justificar la feina realitzada; un 96% de tots els programes han pogut fer l'enfocament de

gènere, que era un dels objectius del pla director anterior; un 61% consideraven altament positiu el suport rebut de la Direcció General de Cooperació, que era també un dels objectius de l'anterior pla, perquè s'havia produït un deslligament de les entitats del tercer sector amb la Direcció General de Cooperació.

Aspectes d'aquest taller que destacaven per millorar. Es considerava que el document anterior era massa extens i que, per tant, s'havia de simplificar i aclarir d'una forma més concreta, aquest objectiu crec que l'hem aconseguit, el pla que vostès tenen damunt la taula, o que varem lliurar al Parlament, és de dimensions molt reduïdes i hi ha menys, diguem, reflexió teòrica i més concreció de propostes.

Demanaven una millor coordinació amb tots els agents de cooperació, entre el Govern, entre els fons, entre la UIB, entre les ONG i els cooperants.

Consideraven que no s'havia avançat suficient en polítiques de desenvolupament i per tant demanaven el manteniment de pressupost i pujada de pressupost. I consideraven que la compra ètica, que apareix sobretot a les entitats del tercer sector, en aquests cas a les ONG és molt important la compra ètica de les administracions públiques en general era una de les mancances més importants que teníem, i que era un dels objectius del pla.

Per tant, feta l'avaluació del pla anterior varem veure quins eren els objectius que s'havien aconseguit, quins eren els objectius que s'havien de repetir i quines eren les mancances que havíem d'introduir i incidir en el pla director 2020-2023. Per tant, quan elaboram el pla 2020-2023 també hem de tenir en compte que som a un context sociodemogràfic absolutament diferent. Primer de tot, tenim una Agenda 2030 que en el pla anterior no hi era, que és un bot qualitatiu respecte dels objectius del mil·lenni que varen guiar una mica el pla anterior, no m'estendre en l'Agenda 2030 perquè vostès tots la coneixen, en qualsevol cas és una proposta de transversalitat de lluita contra la pobresa i pràcticament a tots els espais, per a totes les nacions i per a tota la ciutadania. Per tant, l'Agenda 2030 clarament ens havia de marcar aquest Pla director 2020-2023.

Després, també hi havia un enfocament que se'n diu local i multinivell, que aposta la cooperació actual cap a una cooperació descentralitzada a afavorir sobretot la participació de la societat civil. Per això, en aquest pla tenen una especial importància els fons insulars, la UIB i les ONG, que són una mica, sobretot les ONG, la sensibilització de la ciutadania; aposten clarament cap a la cooperació descentralitzada, però des de la coordinació. Per tant, Agenda 2030, un enfocament que sigui més de caràcter local i multinivell.

I després també fugir del paradigma de cooperació nord-sud, el paradigma clàssic de cooperació nord-sud també és un paradigma ja superat i actualment la cooperació internacional va cap a mantenir la cooperació en aquells països que han estat clàssicament diguem subjectes de la cooperació internacional, fins i tot països que no hi hagin estat introduir-los, perquè es

considera que la renda mitjana, el PIB, que es valora a través del PIB, no reflecteix bretxes estructurals i de desigualtat. I per tant, també dins la cooperació internacional s'han de tenir en compte determinats països que podrien tenir una renda mitjana acceptable, però que no acaben de consolidar processos, especialment aquells que han millorat en l'Índex de Desenvolupament Humà.

Després, potenciar molt la col·laboració molt sud-sud, no tant nord-sud, sinó potenciar la col·laboració sud-sud perquè es considera que és molt més igualitària, que és més horitzontal, que genera un sentiment de responsabilitat compartida, per dir-ho d'una forma clara i, a més, estimula la capacitat mútua de fer feina. Per tant, aquesta cooperació sud-sud.

I després l'aposta és que no sigui tan bilateral l'acció d'ONG-governos o ONG-ONG, sinó que sigui més triangular, per exemple, que hi hagi un país del sud, un país del nord i organitzacions de caràcter internacional. Això és un nou paradigma que a l'anterior pla no hi era.

Els que sí que hi eren i que mantenim són l'educació per a la transformació social, aquest ja hi era i el seguim mantenint. La necessitat de més recursos i d'una millor organització ens demana, i el canvi climàtic o la crisi climàtica, que ja era a l'anterior pla, sobretot potenciar els programes que fomentin la sostenibilitat en tot el seu projecte i sobretot aquells que sostinguin la sostenibilitat alimentària.

L'anterior pla director també tenia d'una forma clara la mobilitat humana, però dins aquest pla també aquest factor hi és molt present, especialment a la conca mediterrània on, per proximitat, tenim més responsabilitat o més capacitat d'influència, sobretot cada vegada es produeix una necessitat de cooperació amb totes les fronteres entre sud-nord i nord-sud, es creen allà borses de pobresa, es creen borses allà de situacions d'emergència que han de començar a entrar en els programes de cooperació internacional.

Quins seran els agents de cooperació que desenvoluparà aquest pla? Per una part, la Direcció General de Cooperació on treballarem aquesta triangularitat i també aquesta bilateralitat de treball amb el Govern; farem la gestió pressupostària; les funcions de coordinació; i també les funcions de formació.

Un altre dels agents de cooperació seran els fons de cooperació, els tres fons de cooperació insulars que tenim a la nostra comunitat autònoma treballen sobretot a nivell municipal, per tant, continuaran amb aquest enfocament cap al municipalisme. La Universitat de les Illes Balears que saben que en els pressuposts tenim una partida pressupostària assignada, una partida singular que sobretot fomenta el tema de la cooperació els cooperants i la formació.

La societat civil que és la principal protagonista dels plans de cooperació i en aquest cas també, per tant, la societat civil de forma organitzada, a través de les ONG.

I també els agents socis dels països que són els perceptors de la cooperació internacional. I després, també com a societat

civil, cooperants els quals de vegades no estan inscrits a cap organització no governamental, però que també formen part del desenvolupament de la cooperació de la comunitat autònoma.

Quins són els eixos centrals de l'enfocament de la cooperació en aquest pla? Si vostès llegeixen el pla, o si l'han llegit, veuran que hi ha tres eixos, diguem, que impregnen tot aquest pla: un, els drets humans, especialment davant aquest augment de la xenofòbia i del racisme, per tant, la defensa dels drets humans és present a qualsevol acció de cooperació; l'equitat de gènere, invertir en dones és molt més eficient i és molt més eficaç que altres tipus d'inversió, això ho demostren multitud de programes i multitud d'avaluacions; i la sostenibilitat ambiental, els recursos naturals cada vegada són més escassos i el no-accés a determinats recursos genera conflictes, conflictes comunitaris o fins i tot de caràcter internacional i afavoreixen l'aparició de la fam. Per tant, en qualsevol tipus d'acció hem de pensar en la sostenibilitat, sobretot en el tot el tema de sostenibilitat alimentària.

Per tant, aquests serien els eixos que haurien d'impregnar qualsevol acció que fem a través dels programes. I quines serien les actuacions prioritàries o què marcam amb aquestes actuacions prioritàries? Salut, educació i aigua: l'accés a l'aigua és fonamental, l'accés a l'educació és invertir en futur, i la salut, preservar la vida com a un dels elements centrals de qualsevol acció de cooperació. La dinamització de les economies comunitàries, qualsevol projecte que no generi dependència cap a altres països, altres matèries primeres, etc., tendran especial importància, i la lluita contra el canvi climàtic. Per tant, tots ells d'aquesta sostenibilitat.

Quins són? Vaig de pressa perquè vostès ja tenen el document i, en tot cas, insisteix, després en el debat ja podrem matisar. Quins són els països que haurien de ser preferents? Per una banda, els històrics, entenem, per ser una mica coherents, si donam importància a la societat civil, per tant, hem de tenir també present la història de la cooperació de les Illes Balears, els països històrics; els que generen immigració cap a les Illes Balears, han de ser també preferents; els països empobrits que recull l'Índex de Desenvolupament Humà; i la població refugiada, països que tenen població refugiada i que molts són països que es troben en situació d'empobriment perquè es troben dins l'Índex de Desenvolupament Humà. I de tots aquests, especialment aquells països que es troben a la conca mediterrània.

Quines modalitats tenim per poder desenvolupar aquest pla? Una és la cooperació directa que, com a govern podem realitzar amb altres governs o amb altres ens o entitats internacionals, una és la cooperació directa, i l'altra és la cooperació amb les ONG, que vostès segurament coneixen, perquè és la més clàssica.

Quins instruments tenim per a això? Un, la cooperació econòmica a través dels pressuposts que tenim anualment i a través de les convocatòries públiques en què es presenten projectes i per tant hi ha una transferència econòmica a aquests països per desenvolupar els programes, però també la cooperació tècnica, la cooperació tècnica és un dels eixos que

a nosaltres ens agradaria desenvolupar millor o més, perquè suposa una transferència de coneixement. Aquesta cooperació tècnica de vegades és que tècnics nostres es desplacen als països objecte de cooperació i a l'inrevés, de vegades tècnics o professionals d'aquests països es desplacen a la nostra comunitat autònoma per poder formar-se en determinats aspectes. Per tant, la cooperació tècnica i la cooperació econòmica com a instruments de desenvolupament d'aquest pla.

Fins aquí he parlat una mica de la cooperació internacional, entesa en el sentit més clàssic, vull dir, transferència de coneixements, que és de les línies que nosaltres volem fer, però sobretot transferència pressupostària, transferència econòmica, però un dels eixos, també, és l'actuació d'Educació per a la transformació social, no?

A la passada legislatura i a través de l'altre Pla es va fer una experiència pilot de projecte de treball amb els centres educatius, va ser una experiència altament positiva perquè va possibilitar que les intervencions de sensibilització i d'educació que es feien a les escoles s'organitzassin, s'ordenassin i es planificassin, no va ser -en general- en el conjunt dels centres educatius, però sí va ser una experiència pilot que això ens ha permès desenvolupar aquesta estratègia per la transformació social de les Illes Balears, que vostès tendran com un objectiu desenvolupar-la l'any 20, ja està desenvolupada.

Es va fer amb una participació especialment de les ONG, i de les conclusions més importants o les dues conclusions d'aquest debat i que, de qualche forma, es recullen en aquesta estratègia per a la formació, és que on es pot aconseguir una millor transformació i on s'ha d'incidir amb recursos i amb temps és als centres educatius. Per tant, estam treballant també amb la UIB perquè hi hagi possibilitat que en els estudis de grau d'Educació també hi hagi aquesta formació, però, sobretot, que la incidència de la sensibilització es faci directament en els centres educatius.

I, després, establir noves aliances amb altres sectors. El sector de la cooperació és un sector que és -diguem- molt cohesionat entre ell, que es coneixen molt, però és necessari que la cooperació es pugui obrir a altres sectors, no?, al sector de l'esport, al sector LGTBI, al sector del feminisme. I, per tant, aquesta necessitat de crear noves aliances que aquest sector de la cooperació s'obri cap a altres sectors també sensibles i sensibilitzats amb la problemàtica que existeix arran del món.

I, després, també, la formació. La formació especialitzada, que és ver que a l'any 20 per la COVID, pràcticament no l'hem pogut desenvolupar, n'hem fet algunes accions però sí la formació hauria de ser una formació molt especialitzada.

I després hi ha el pressupost. Així com nosaltres, a la passada legislatura, a través del pla anterior, ens vàrem fixar com un objectiu mínim els 6 milions d'euros, per aquest -vostès ho hauran vist- que el que nosaltres volem garantir és un increment anual del pressupost de cooperació. L'any 20 ja s'ha produït aquest augment, l'any 20 hem passat d'un pressupost

de més de 334.000 euros en relació amb el pressupost de l'any 19.

La proposta que tenim en el Pla és que de tots els doblers que vagin als pressuposts de cooperació, a cooperació per al desenvolupament hi vagi un 65%, per tant, la partida més grossa que vagi directament a intervencions territorials a través de projectes i programes, un 80% que siguin a les entitats i un 20% que sigui d'acció directa del Govern; a educació que hi vagi un 20% del pressupost, a través de les entitats, un 90% i un 10 % a través de l'acció del Govern, quan dic "educació" també dic sensibilització, és ver que ens centram molt en educació, ja els he dit que aquest programa que varem fer per treballar tot el tema de la transformació en educació es volia centrar a les escoles, però també hem de fer accions dirigides a la sensibilització de la població i, per tant, seria aquesta part que treballaria més el Govern de les Illes Balears; i d'acció humanitària, el 90% les entitats i un 10% directe del Govern.

En què hem de millorar?, que sortia en el passat Pla, no? Una de les coses que ens demanaven més les entitats és aquesta..., incidir o aprofundir en la coherència política. I quan deim coherència política deim que hem de millorar amb la cooperació tècnica, hem de ser més generosos a compartir coneixement. Per tant, estam treballant amb Administració Pública, perquè hi hagi possibilitat que els nostres tècnics es puguin desplaçar per transferir aquests tipus de coneixement, també formes de becar, que hi hagi persones que vinguin, tècnics o professionals dels països que vinguin cap aquí, a aprendre determinats coneixements que precisin.

També ens demanaven que hauríem de promocionar més el Consell de cooperació, que hi hagués una relació més directa, no només amb la Direcció General de Cooperació de la Conselleria d'Afers Socials, sinó també amb la Universitat de les Illes Balears, també amb els fons insulars; també ens demanaven aquesta promoció del que seria el Consell de cooperació. I tot el que sigui contractació pública, tenir aspectes més en compte, no?, sobretot temes de drets humans i temes mediambientals. Això ho demanaven per al Govern, ho demanen per als consells i ho demanen per als ajuntaments. I després, finalment, ens demanaven aquesta necessitat de millorar la coordinació, la coordinació sobretot entre les administracions públiques.

I després un tema que també és d'una demanda que ja es va explicar la passada legislatura -a finals de la passada legislatura- i que recull aquest pla, és la nova Llei de cooperació, que és la nova Llei de cooperació que ja la vaig anunciar també en els pressuposts, les entitats del tercer sector volen que sigui una llei -l'anterior crec que té quinze anys- que sigui sobretot una llei que faciliti molt la gestió, amb eficàcia i eficiència, de la gestió dels pressuposts de cooperació.

Qualsevol pla ha de tenir capacitat de fer el seguiment i capacitat de fer l'avaluació, per tant, hi haurà dos moments: un, que serà un seguiment intern, a través dels tallers i del seguiment que es faci amb el tercer sector, les ONG; i, després, el darrer mig any de vigència es farà una avaluació de resultats. Això és una mica el resum descriptiu del document que vostès

ja tenen des d'octubre. Nosaltres pensam que és necessari que les Illes Balears estiguin en el mapa de cooperació, no podem deixar d'estar en aquest mapa de cooperació per molts de motius, per responsabilitat històrica, per responsabilitat actual, en un món que està absolutament globalitzat i en un món que està absolutament..., on hi ha una interconnexió permanent, no pot ser que només globalitzem mercaderies, no només pot ser que globalitzem productes financers, sinó que també hem de treballar per globalitzar els drets humans i la qualitat de vida.

Per tant, nosaltres, com a comunitat autònoma, en la mesura que puguem, pensam que hem de participar de millorar d'aquesta qualitat de vida i aquests drets humans en el conjunt de la comunitat internacional.

Jo he fet una exposició breu, com els he dit en el principi, i ara estic a disposició de les seves preguntes, aclariments o reflexions.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Per tal de formular ara preguntes, observacions, tot seguit procedeix a la intervenció dels grups parlamentaris. La Sra. Consellera pot contestar globalment a totes les preguntes o observacions formulades o bé contestar individualment després de la intervenció de cada portaveu.

Ho farà globalment.

Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Durán per un temps màxim de quinze minuts.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, Sr. President. I moltes gràcies, Sra. Consellera, per haver vingut avui horabaixa a explicar-nos el Pla director de cooperació al desenvolupament de les Illes Balears 2020-2023. He de dir que també li vull agrair -en nom del nostre grup parlamentari- tota la informació que ens ha vingut donant, tant d'aquest pla com de la futura llei i fins i tot la col·laboració que ens ha demanat en diferents parts del programa de l'elaboració d'aquesta llei. A això, li vull agrair en nom del Partit Popular.

Amb aquest pla director jo li dic que ens trobam amb dues parts: una, és un balanç del Pla director anterior, 2016-2019, que vostè l'ha explicat perfectament, nosaltres també ens l'havíem estudiat. I, a partir d'aquí, de les forteses i de les mancances que vostès havien observat i que també les havien fet observar a totes aquelles entitats col·laboradores que hi fan feina, és a dir, les ONG, que hem de dir que és el gran percentatge..., són les que realment fan feina amb aquest pressupost, per volum, per percentatge i també per capacitat, els havien observat i que vostès han intentat millorar amb aquest pla.

Nosaltres, he de dir, que dins les futures -no sé si les arribarem a presentar o no-, propostes de resolució que havíem presentat, evidentment, pensàvem a donar suport també -com no pot ser d'altra manera..., hem de dir que també és un pla

director aprovat ja, és així, però sí que és veritat que fem comptes donar-li un reconeixement... un suport explícit al primer punt, però sí que és veritat que trobam que hi ha una qüestió que evidentment no està en un pla que per molt que les entitats hagin demanat que de cada vegada... no sigui tan genèric i sigui més concret, nosaltres encara trobam que fa falta una mica més de concreció.

És a dir, està molt bé que amb els criteris del pla i amb els diferents programes que s'especifiquen aquí..., nosaltres sempre..., ho vàrem dir quan va venir la coordinadora d'entitats el mes de novembre, trobam que seria molt bo conèixer tota una sèrie de projectes. Està bé que sapiguem geogràficament on han anat els percentatges, està bé que també coneguem a quins programes específics han anat els percentatges tant el pressupost anterior del Pla BIT anterior, com d'aquest futur, però creim que faltaria una mica més de concreció.

Dit això, és clar, en dir que tal vegada no és tan genèric com era l'anterior hi ha un factor determinant dins... que ens ha canviat la vida a tots a l'any 2020 i que ha canviat tots els que estan feina al terreny a tots aquests països que vostè ha demanat, que és la COVID-19. La COVID-19 i pandèmia que evidentment no surt en aquest pla perquè és un pla 2020-2023.

Nosaltres sí que creim que d'alguna manera s'ha de contemplar la flexibilització de totes aquestes actuacions que estan programades. Evidentment, canvi climàtic, continua sent important, el tema de l'aigua, el tema de l'economia, salut, educació... tot això sí, però gran part d'aquests programes no s'han pogut desenvolupar -quan va venir aquí la coordinadora ens ho va comentar-, molts s'han hagut d'interrompre, molts d'han hagut d'adaptar. Per exemple, un dels que es va interrompre de cop, perquè no va quedar més remei perquè vàrem estar tots confinats ara ja farà un any, va ser el programa d'educació transformadora social, la que es donava a les escoles, no?

Nosaltres creim que aquesta novetat que es va implantar al darrer pla director, la creim important, a més creim important que es comenci des de petits a les escoles, com més petits millor, creim nosaltres, perquè com moltes vegades he dit la millor educació per a les famílies comença moltes vegades pels al·lots que tens dins casa teva. De la mateixa manera que són un factor determinant dins el reciclatge i dins el medi ambient, també ho són dins la cooperació.

A nosaltres ens preocupen segons quines corrents que en moments de crisi qüestionen la cooperació al desenvolupament. Nosaltres no la qüestionam. Una altra cosa és que en un moment determinat serà més viable o manco viable el tema d'augmentar el pressupost, que en aquest cas també s'augmenta, però tampoc no es pot augmentar tal vegada com s'augmentaria perquè no els he d'explicar les necessitats que tenim ara a les Illes Balears i que té... que vostè dins el seu pressupost ha d'ajustar a les necessitats que tenim ara.

Per tant, com, de quina manera introduiran el factor COVID i pandèmia dins tots aquests punts en què nosaltres estam d'acord.

Un altre punt que per a nosaltres és important, té importància... a veure, en aquest pla -i vostè ho ha mencionat diferents vegades- ha parlat de la perspectiva de gènere, ha parlat de la importància de les dones, de la immersió de les dones, que nosaltres hi creim, i ens pareix important que figuri en aquest pla. Jo hi ha un punt que evidentment sé que s'ha de tractar en totes aquestes actuacions, educació com dèiem, salut, economia, en totes, i és la infància. Nosaltres creim importantíssim que, per exemple, al punt 3 on es parla de drets humans i perspectiva de gènere creim que també hauria de figurar la infància. Creim que la infància és la gran afectada a tots els països amb una economia especialment... idò dins la pobresa i a països que ho estan passant malament, sempre són els infants i amb la pandèmia una altra vegada més tornen ser els infants tant als països... al nostre país, a Espanya, que som un país desenvolupat, idò ja no li diré als països on fa falta un desenvolupament.

Per això, nosaltres a un dels punts que havíem posat a les propostes de resolució que fem comptes presentar era precisament aquest, que les prioritats, a l'apartat 3 de prioritats idò drets humans, equitat de gènere, que s'hi afegeixi també l'expressi "infància", l'adaptació i flexibilitat de tots els programes de la COVID-19 i que es continuï amb la mesura possible mitjançant tal vegada vídeos explicatius si no pot ser de manera presencial..., vostè ha dit que faran feina tal vegada amb col·laboració amb la UIB per anar a les escoles o que estan intentant fer algun tipus... que s'està estudiant almanco, ha dit, no? Idò bé, jo havia plantejat que si no podien ser uns programes presencials, que almanco amb algun tipus de vídeos o de videoconferències..., que de fet quan va venir aquí la coordinadora ens va posar un vídeo que era... que es podia entendre i que tal vegada es podia posar perfectament a qualsevol escola, idò creim que això seria important, el que jo deia que era adaptar-se un poc.

Per la resta, sempre volem més -sempre volem més-, nosaltres creim que la cooperació brinda eines i oportunitats de creixement a persones, col·lectius i territoris que es troben en situació de vulnerabilitat, és l'eina, és una eina bàsica, que la cooperació internacional per al desenvolupament inclou ajudes internacionals que es donen a tots els països que ho passen malament per tal de millorar aquesta situació i que no hi podem renunciar i que està bé que no s'hi renunciï.

Per tant, nosaltres donarem suport a aquest pla director, però sí que m'agradaria que ens poguéssiu, després, quan vostè hagi d'intervenir, explicar un poc aquestes qüestions que creim que han quedat pendents.

Per la resta, crec que tant amb el document, que hem tengut molt de temps per estudiar-lo, com amb les explicacions que vostè ha donat no tendríem més preguntes.

Gràcies, Sra. Consellera.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Durán. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Mayor per un temps màxim de quinze minuts.

LA SRA. MAYOR I ABAD:

Moltes gràcies, Sr. President. Moltes gràcies, Sra. Consellera, i benvingut l'equip que avui ha pogut venir aquí. Bé, el primer de tot... amb aquest pla, amb el quart pla director de cooperació trob que es plasma molt clarament la voluntat del Govern en matèria de política de cooperació al desenvolupament que és a favor de la lluita contra la pobresa, contra la desigualtat, contra la desigualtat de gènere i a favor dels drets humans, orientada sobre la consecució dels objectius del desenvolupament sostenible, dels ODS.

Des d'Unidas Podem sempre hem defensat la necessitat d'incloure la societat civil a tots els processos legislatius, i això n'és un clar exemple, perquè aquest pla està realitzat, està consensuat i està fet amb tota la societat civil i dins del Consell de Cooperació.

El 20 de gener de 2020 dins el marc del Consell de Cooperació es va debatre aquest pla, es varen debatre també totes les esmenes aportades per tots els grups i aquí tenim el resultat d'un treball en consens i fet juntament amb la societat civil.

Nosaltres poc podem afegir, només donar les gràcies a tots els que han format part d'aquest pla, des de la conselleria i des de tots els treballadors..., vull mencionar aquí perquè crec que és molt important, a part evidentment del representants de les organitzacions polítiques i dels membres de la conselleria, de la Direcció General de Cooperació, hi han estat també representants la Universitat, els Fons mallorquí, menorquí i pitiús, el Consell de la Joventut, la coordinadora d'organitzacions no governamentals, hi ha estat també la coordinadora d'organitzacions no..., perdó, és el mateix, hi ha el sindicat STEI, l'organització sindicat d'UGT, la Fundació Vicent Ferrer, UNICEF, Creu Roja, Fundació Summa Humanitate, l'Associació de Cooperació per a la Pau, l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí, hi ha també Ensenyants Solidaris i pitiüsos, hi ha tota la societat civil, tota la societat civil ha treballat en aquest pla i és un pla de consens, ja en vigor.

Per tant, nosaltres poques aportacions podem fer a aquest pla perquè ja es va fer tot dintre del consell.

També cal dir que dins del consell s'han realitzat grups de feina i en un dels grups de feina hi ha el seguiment precisament d'aquest pla director, o sigui, que aquí també es demostra la voluntat del consell per dur... real, que sigui un pla real, que es puguin fer les polítiques del desenvolupament, tal i com marca el full de ruta, no que sigui un pla buit de contingut. Així que en aquest cas agraiem, també ja dic des d'aquí que nosaltres des d'Unides Podem participarem d'aquest grup de feina per fer el seguiment del pla director.

Ja per mencionar i perquè quedi també en el *Diari de Sessions*, també esmentaré la resta dels grups de feina que també es fan, que és la coherència per les polítiques, l'estratègia d'educació per la transformació social, aquí faré un matis perquè crec que és vital aquest punt que també hi ha en el pla, l'estratègia d'educació per la transformació social. I després hi ha un altre grup de feina de comunicació.

Es demostren els 20 anys de solidaritat que tenen les Illes Balears i tota la posada en marxa que s'ha fet. Som una societat amb un teixit associatiu fort, davant la cooperació al desenvolupament. De fet, va ser la societat civil que en els anys de les anteriors crisi on hi va haver una retallada en tot el tema de desenvolupament, són els que van tirar endavant i no van oblidar la cooperació anys enrere.

Novament crec que tornam demostrar com es pot gestionar una crisi sense deixar ningú enrere. Ja ho hem fet en diferents debats, en diferents sessions parlamentàries, cada any va pujant l'augment en cooperació, 6 milions hi ha aquest any. Evidentment crec que és una mostra clara que aquest govern no deixa ningú enrere i menys en matèria de cooperació.

Voldria mencionar, ja que tenc temps, una reunió, un seminari on vaig tenir el privilegi de poder assistir ahir, organitzat per UNICEF, el seminari d'ajuda oficial al desenvolupament en temps de coronavirus. En el seminari vam poder compartir la lluita que s'està fent i, bé, tots els ponents ens van explicar el que van fer. Vull mencionar la Sra. Maria Claudia Santiago, la feina que fa a Guatemala i vull donar-li les gràcies des d'aquí, ja ho vaig dir ahir també al seminari, però vull donar-li les gràcies des d'aquí, des de la seu parlamentària, per compartir el projecte de lluita contra la desnutrició infantil i la lactància materna que es realitza a Guatemala.

Xifres molt clarificadores que ens van dir ahir i tot això ha estat gràcies a l'ajuda i a la solidaritat d'aquí, de les Illes Balears. També la Sra. Carrión ens va donar una xifra, 85.000 persones, ens van posar xifres amb noms de la solidaritat que es fa des d'aquí, des de Balears, 85 persones a Guatemala són les que s'han beneficiat d'aquests anys de cooperació aquí a les Illes Balears. Són persones a les quals s'ha ajudat a pal·liar la pobresa que pateixen des d'allà. És molt important el tema de la cooperació, és molt important que posem cara, és molt important que siguem conscients, en aquest cas, les polítiques que es fan des d'aquí, des de les Illes Balears i la repercussió real que té, que no es queden en paraules o en xifres, sinó que n'hi ha.

I ja per acabar, Sra. Consellera, i aprofitant que d'aquí pocs dies és el Dia Internacional de la Dona i que a la nova Llei de cooperació una de les prioritats és precisament posar en matèria de la igualtat, més o menys li demanaria a veure quins projectes hi ha per a la lluita contra la situació que pateixen tantes dones i tants nins i què s'està fent un poc en cooperació en matèria de sexualitat i de reproducció.

Moltes gràcies per la feina i moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Mayor. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Gómez Gordiola per un temps màxim de quinze minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. Molt bones tardes a tothom. Bones tardes, consellera i equip. Vostè anava dins el tothom, però específicament pel que li comentaré. Miri, jo crec que ens dóna una oportunitat aquesta comissió, la seva compareixença i la tramitació que pertoca fer amb aquest document estratègic 2020-2023, perquè vostè tenguí l'oportunitat, vostè, el Govern i l'àmbit de gestió de la cooperació i les polítiques públiques de cooperació, a fer un poc també de sensibilització i pedagogia i educació en cooperació, independentment que alguns tal vegada ho coneixem un poquet més, però sempre fins i tot l'aprenentatge està bé, però tal vegada hi ha qualcú a qui li aniria molt bé que vostè aprofités també per desenvolupar aquesta estratègia.

Bertrand Russell diu *“que lo único que redimirá la humanidad es la solidaridad”*, un dels instruments d'aquesta possibilitat de redimir-nos i desenvolupar la solidaritat és la cooperació. I quan parlem de cooperació, entenem com a cooperació i solidaritat no una cosa localista, sinó una cosa com diria Kant, múltiple, d'arreu, universal, aquí no hi ha pobres de primera i segona, aquí hi ha pobres, i com que hi ha pobres, el fet que aquí es dugui un pla i tinguem la responsabilitat d'estar informats i donar-li suport, entre altres coses estam complint el que diu el títol VII i el capítol primer del nostre Estatut d'Autonomia, a l'article 105, que els que tinguin competències en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, dins les relacions d'acció exterior.

I miri, sobre aquest tema i sobre el que desenvolupa el pla, sí que li demanaré una sèrie de..., fer unes valoracions i fer una sèrie també de peticions per l'oportunitat que dic que té vostè aquí i nosaltres d'assabentar-la. El tema de les noves incorporacions d'objectius, però sobretot d'estratègies crec que és important, la triangulació em sembla que és important que la desenvolupi un poquet més. I també el tema..., l'operació dels instruments, em pareix molt bé el nou paradigma, crec que ja hi havíem d'arribar, accentuar molt més dins aquesta triangulació i també l'estratègia sud-sud. És a dir, empoderament i donar amb aquesta cooperació tècnica i trob molt important la cooperació tècnica, m'agradaria que fes un poc més de dedicació en aquest tema, perquè crec que és allò que realment donarà, amb aquella dita de ensenya'm a pescar, no em capturis peixos, que surtin evidentment des de l'empoderament i des de la responsabilitat que tenim els països del nord o la cooperació més solidària perquè això sigui una cosa no ja -diguéssim- estructural, sinó que hi pugui haver menys pobresa, per tant, menys països necessitats de cooperació exterior.

Hem tengut una pèrdua d'oportunitats dins l'eix de l'educació i dins l'eix de la sensibilitat, és el que ha passat amb les restriccions de la pandèmia. És a dir, els 20 anys de

cooperació no s'han pogut celebrar i crec que dins aquests altres formats que ens puguin donar altres plataformes, altres espais, la direcció general i tots els actors, els fons, la UIB i les mateixes entitats han de poder, no dic només celebrar, sinó que la ciutadania s'afecti molt d'aquesta solidaritat a través de l'ajuda oficial de desenvolupament coordinada almanco des del Govern de les Illes Balears, donat que els fons la duen desenvolupant fa estona, però crec que això no ha de ser simplement..., és a dir, no ho hem pogut fer, farem qualche cosa. No, és una oportunitat, independentment que tinguem mitjans, hi hem de dedicar més mitjans, crec que la Sra. Durán ha esmentat abans la necessitat d'això. Jo crec que tenim una ràdio televisió pública, però a més a més les entitats avui en dia ens hem hagut d'adaptar a altres espais de projecció i de comunicació que s'han d'aprofitar i valorar.

Miri, jo, com que tenc informació a través de participar en el consell de cooperació, poca cosa li demanaré d'aquí cap enrere, la hi demanaré d'aquí cap endavant. I el pla anual de cooperació, que és el primer -per dir-ho d'alguna manera- que es pugui executar des del nou context que és el pla anual de cooperació 2021, crec que sí li demanariem, m'ha comentat la directora que dia 22 de febrer el Consell de Govern es va donar per informat i el va aprovar, tal vegada és una oportunitat per no haver de demanar una altra compareixença o ja esperar al consell de cooperació i per donar sobretot molt contingut al pla director, que el primer pla anual.

El primer pla anual ja el té vostè, a part d'un pressupost, ja té en marxa un programa d'activitats, ens agradaria que ens fes cinc cèntims damunt aquest tema. Entre altres coses perquè en aquesta cambra, en aquesta comissió s'han aprovat proposicions no de llei vinculades fins i tot a accions de drets humans i de col·lectius perquè s'incorporin a la cooperació al desenvolupament. Concretament l'altre dia parlàrem del col·lectiu LGTBI i m'agradaria saber si aquesta incorporació és ja immediata i hi ha accions molt concretes dins aquesta i altres que s'han aprovat i si vostè té coneixement ja que s'ha incorporat a les actuacions immediates del pla anual, tot i que estam parlant del pla director, per al nostre grup parlamentari el pla anual és important perquè vostè en parli pel començament, desenvolupament del pla director 2020-2023.

Inquietud que hi ha en un context de crisi, consellera, i ja li dic que això també té a veure amb sensibilització i aquí hi ha una oportunitat per parlar-ne i que nosaltres la projectem. *Nosotros primero y ya veremos los demás*. Això és un repte i no és un repte de..., tal vegada un objectiu d'eliminar de qualche grup polític sinó que la societat evidentment necessita tenir molt clar aquell missatge i, per tant, aquesta informació. Aquesta informació del que parlàvem abans de Bertrand Russell i de la solidaritat que pertoca i que no té..., no ha de tenir límits.

Quan parlem de cooperació descentralitzada tenim l'oportunitat que actuïn més actors, es facin més accions, hi hagi més proximitat a l'hora d'aquesta ajuda humanitària i d'aquest desenvolupament i més participació, però ens presenta reptes. Ens presenta reptes que tal volta des de la transparència i el rendiment de comptes són importants, com

per exemple aquesta necessària capacitat i formació dels actors continua per adaptar-se als nous reptes i a les noves estratègies que es plantegen des del pla director.

Vigilar sobretot i assegurar l'impacte i l'eficàcia, és a dir, quan hi ha molta descentralització i quan hi ha molts d'actors vostè sap que uns dels indicadors importants que s'han de tenir en compte a l'hora d'avaluar i fer el seguiment és el tema de l'impacte, especialment quan hi ha crisi importants o bastant extenses, i el tema de l'eficàcia -president, m'avisareu quan em faltin tres minuts?, sí, perquè tenc bastant literatura, per això ho dic-, el rendiment de comptes, com li comentava, i la transparència.

Sobre el tema, anant als diferents eixos i actuacions del pla, miri, vostè sap que es fan expedients de revisió i de vegades de sol·licitud de reintegrament de part de la subvenció perquè s'ha considerat que no ha complert el que hi ha a la resolució i per tant es demana el reintegrament. M'agradaria que ens digués si s'ha avançat suficientment en el tema de recursos humans dins la direcció general i de recursos materials per poder fer un seguiment, és a dir, si el volum..., vostè incrementa el pressupost, i quan incrementa el pressupost dona més opcions als actors que presentin projectes o volum almanco d'actuacions dins els projectes. Això, evidentment, amb els recursos que té si va augmentant progressivament -i em consta quasi 1 milió d'euros d'un exercici cap un altre-, entenc que també els recursos humans són importants.

Les auditories externes o les avaluacions externes també són quasi -si m'apura- més, més essencials si no pot augmentar aquests recursos propis. Li demanaria quina valoració fa, si els considera suficients per a aquest pla director i per al pressupost que vostè té o si té previst incorporar-ne de bell nou; sobretot, entre altres coses, per la restricció, la mobilitat i el seguiment de projectes que es pot fer en terreny. És que tenim un handicap important en aquest tema també amb el context COVID, no només aquí sinó evidentment als llocs on es desenvolupen les actuacions.

Em consta que hi ha un conveni entre el Govern de les Illes Balears amb l'Agència Tributària de les Illes Balears precisament en aquests casos que no s'hagi de tornar el reintegrament per la via de constrenyiment, que ara el conec, per tant a vostè no li demanaré.

Radiotelevisió pública de les Illes Balears, m'agradaria saber si té una estratègia important en tema de projecció i comunicació no tan sols pels vint anys sinó a més per visualitzar l'actuació de les entitats i l'acció pròpia del Govern de les Illes Balears envers aquest tema.

Vostè sap que el meu grup parlamentari li ha insistit molt amb el tema de l'ajuda humanitària en crisis importants. És a dir, el posicionament de l'ajuda humanitària que considera el Govern de les Illes Balears i de les entitats en casos de grans catàstrofes o de grans situacions. La pandèmia COVID ho és, tot i que no sigui una catàstrofe, la situació d'enviament de material..., nosaltres hem tengut manca de material, no em puc imagi..., bé, sí que m'ho puc imaginar, evidentment, com

han estat els països. Per tant, consider que l'EAFIT en aquest moment és important i la cooperació del Govern amb aquest conveni és important. M'agradaria saber l'evolució pressupostària que vostè hi ha pogut destinar des del departament en dotació el 2019, el 2020 i si té previst també un increment, com ha fet un increment en altres línies de subvencions o de convenis.

Quant a la cooperació directa. M'agradaria que em parlés d'aquest projecte, consellera. He vist ara a l'eix, vostè parlava, els països, les zones geogràfiques estratègiques, he vist dos països que no hi són, almanco en el 80% de la destinació com a actuació prioritària, als eixos geogràfics -és que ara no trob la fixa..., però em sembla, aquí, sí- els països prioritaris, el 80% destinat. M'agradaria si vostè té..., si el departament té previst en aquest 20% països que no trobam, que no trobam i entenem que l'índex de desenvolupament humà ha baixat i, a més, el fet migratori ha baixat..., ha augmentat molt, per exemple, Veneçuela. Tenim un fet migratori que l'Estat espanyol no és aliè a la recessió, però bé, vostè sap que arribant a Europa la mobilitat dins Europa hi és. Per tant, a aquesta necessària cooperació en acord migratori i d'atenció als refugiats lògicament Espanya ha de donar una resposta i quan la doni, com toca, evidentment tendrem aquest flux. M'agradaria que parlés de com estan les actuacions que es puguin fer a aquest país, a Veneçuela.

No he trobat Dominicana, altres vegades hi ha estat amb actuacions concretes. A més, vostè sap que dins els països amb relació històrica ha estat també tema important. Voldria saber si hi són en aquest 20%, si hi ha projectes o si hi són en aquest 20% a part o si hi ha...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

República Dominicana, Dominicana, em pensava m'havia sentit. ... o si ha considerat des del departament que no..., que, bé, que no hi ha actuacions perquè no se'ls ha vist ni per demanda o perquè no hi ha propostes per part dels nostres sectors aquí.

Finalment, sé que li deman moltes coses, tenc ocasió si no em pot contestar ara a la rèplica o si no, al Consell de Cooperació el tema d'aquests indicadors que hi ha. Quan es parla de prioritat geogràfica hi ha uns indicadors d'aquesta actuació i quin valor donam a aquests indicadors. Parla de països empobrits, evidentment fonamentals, amb l'IDEAC, l'IDEAC és un indicador fonamental, cabdal evidentment, objectiu, i no hi ha *tu tía*.

La situació estratègica de les Illes envers..., aquest és un tema que vostè sap que a la societat li preocupa i que ha variat molt, és a dir, el destí migratori ara mateix o fins i tot de transitorietat que hi pugui haver amb els diferents perfils, que són diferents perfils, i sobretot el que passa a la Mediterrània. Quin pes té ara en aquesta situació dels darrers dos anys respecte d'altres dins el pla director ho contempla amb la valoració que es pugui fer als projectes.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Gómez, tres minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Sí, gràcies, president. Crec que ja he atomitzat bastant amb preguntes, consellera, però crec que tenim una oportunitat, com li dic. Si vostè informa aquí, tot i que això hi pugui ja contestar perquè hi ha resposta, crec que és una oportunitat per tenir més coneixement, sobretot perquè abans era només informar al Parlament del pla director i estam aprovant -o això almanco diu- tramès al Parlament, aprovar el pla director. Consider que un pla director aprovat pel Consell de Govern al Parlament s'informa, però en tot cas com que diu això a l'hora d'aprovar una cosa si el president llavors ens diu que hem d'alçar la mà i dir endavant, m'agradaria tenir concretament i el meu interès hi va pel Pla anual de cooperació 2021.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gómez. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua té la paraula la Sra. Ribas, per un temps màxim de quinze minuts.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. Buenas tardes a los diputados y diputadas de esta comisión. Buenas tardes, Sra. Santiago, y al resto del equipo que la acompaña.

Mire, en la Ley balear 9/2005, de cooperación al desarrollo, establece en su exposición de motivos que la cooperación internacional, que regula esa misma ley, se debe entender sin perjuicio de la competencia exclusiva del Estado en materia de relaciones internacionales, que recoge la Constitución Española en el artículo 149.1 tercero. Pero lo cierto es que esa afirmación es una incongruencia, lo cierto es que la cooperación para el desarrollo que se realiza en otros estados forma parte intrínseca de las relaciones internacionales.

La cooperación al desarrollo no sólo consigue avances importantes en el desarrollo económico y humano sino que constituye una herramienta para que los estados puedan establecer tratados y pactos que contribuyan a consolidar ese desarrollo en los países destinatarios de la cooperación internacional, de forma que las acciones que llevamos a cabo desde los países que destinamos fondos y recursos para ello no acaben siendo simples parches que sólo conducen a paliar los problemas a corto plazo.

Nuestra formación política ya ha fijado en numerosas ocasiones su posición en materia de cooperación internacional. Nosotros no estamos en contra de la cooperación al desarrollo, muy al contrario, creemos que es una fórmula que debe potenciarse, más aun cuando nuestro país está siendo receptor de una inmigración ilegal que ha matado y sigue poniendo en riesgo la vida de miles de personas en el Mediterráneo, que

pretenden prosperar en la vida y se dejan arrastrar por las mafias de tráfico de personas con el convencimiento de que es en otro país, y no en el propio, donde podrán alcanzar la prosperidad económica que desean.

Por tanto, la cooperación al desarrollo -más allá de plantearnos su oportunidad en términos de justicia, que también-, constatamos que es muy necesaria. Pero ello no implica que compartamos que esta actuación internacional, por parte de España, esté descentralizada y esté siendo ejercida por los distintos niveles de decisión política que existen en el Estado español.

La cooperación al desarrollo debe, por tanto, ser una competencia exclusiva única e indelegable del Gobierno de la nación y deber ser desde el Gobierno de la nación -y no desde los diecisiete gobiernos de las comunidades autónomas distintas- desde donde se determine la política española en materia de cooperación internacional. Lo contrario supone que los diferentes niveles de la administración -autonómico, provincial, insular y municipal- estén dispersando esfuerzos y gestión, además de poner en riesgo la actuación coherente y unitaria de la nación española ante la comunidad internacional.

La dispersión de esfuerzos en la gestión de la cooperación internacional implica a su vez una multiplicación en las estructuras y en los gastos administrativos, aumentando, por tanto, los costes de intermediación. Y desde VOX pretendemos acabar con todos estos gastos estructurales innecesarios que, finalmente, suponen una disminución de la ayuda que debería llegar a quienes realmente lo necesitan.

Por otro lado, la descentralización de la cooperación al desarrollo nos ha llevado a situaciones de desigualdad también entre las propias comunidades autónomas y los diferentes territorios de España, donde existen territorios que acumulan una deuda pública muy inferior a otros, mientras que su aportación a la cooperación al desarrollo es a su vez, también, muy inferior a los que soportan más deuda para poder sostener los servicios que prestan a sus ciudadanos.

La disparidad en el porcentaje per cápita que destinan a la cooperación internacional las diferentes comunidades autónomas y ciudades de España también es evidente. Y si nos fijamos en el porcentaje del presupuesto público, destinado a cooperación en el último ejercicio, observamos cómo dicho porcentaje oscila entre un 0,42% en País Vasco, a un 0,10% en Baleares o un 0,02% en Canarias, lo que origina desigualdades en los ciudadanos en función de su lugar de residencia dentro del mismo territorio nacional.

Pero es que, además de las diferencias en cuanto a presupuesto per cápita y en cuanto a porcentaje sobre el presupuesto total de las diferentes comunidades autónomas, además de que la descentralización y desconcentración de las políticas públicas en esta materia pone en riesgo la unidad de acción de España en materia de política exterior y relaciones internacionales, además de todo ello, resulta que hoy por hoy la comunidad autónoma de Baleares es una de las regiones

europas que más está padeciendo a nivel económico los efectos de la nefasta gestión de la pandemia del virus chino.

Resulta que aquí, las colas del hambre son una realidad, que aquí tenemos a más de 33.000 personas en situación de pobreza severa por los efectos de la pandemia. Aquí, en Baleares. Esto, como saben, no es que lo diga VOX, lo dice el Observatorio Social de Baleares que cuenta con el apoyo -entre otras entidades- de la propia Consejería de Asuntos Sociales y Deportes que usted dirige, Sra. Santiago. Según el informe que el Observatorio publicó a finales de año, resulta que en Baleares -a pesar de que la tasa de riesgo de pobreza es más baja que en otras comunidades autónomas- la tasa de exclusión social es de las más elevadas de todo el Estado, llegando al 21,5% de la población. Somos -junto con Canarias y Extremadura- de las comunidades autónomas con mayor porcentaje de población en situación de exclusión social: un 21,5% de la población. Entre otras cosas, debido a la precariedad y dificultades para acceder a una vivienda. Esto lo dice este informe, no lo dice VOX.

Lo cierto es que los recursos son escasos y que, mientras aquí las colas del hambre no paran de crecer y el Gobierno balear es incapaz de ofrecer una solución real a la imposibilidad de acceso a una vivienda de miles de ciudadanos, resulta que ustedes se permiten destinar cerca de 6 millones y medio de euros para la cooperación al desarrollo en otros países. No son capaces de atender a las necesidades sociales de aquí, donde la pobreza alcanza ya el 21,5% de la población, donde más de 255.000 personas están hoy, aquí, en situación de exclusión social -255.000 personas-, ¿y pretenden solventar los problemas vinculados a la pobreza en otros países? Permítanme que dude de su capacidad para ello.

Porque, lo cierto, es que sus políticas públicas aquí son todo lo contrario de lo que necesita una sociedad para erradicar la pobreza, que, de hecho, no para de aumentar cada día que siguen ustedes al frente del Gobierno de estas islas.

Por otro lado, si analizamos la cooperación al desarrollo como una actuación al margen de la política internacional y, por tanto, al margen de la política, en ese caso deben ser los ciudadanos y no los políticos quienes decidan -libremente- a quién ayudar, cómo ayudar y con qué cantidad quieren ayudar. Y no deberían, en cambio, ser los políticos de cada comunidad autónoma, provincia, isla o municipio, quienes deciden cuánto dinero van a destinar los ciudadanos de sus respectivos ámbitos territoriales a la cooperación, ni en qué países ni qué proyectos van a ser los que sean financiados por los ciudadanos, porque los ciudadanos somos libres de cooperar con quiénes decidamos, cómo decidamos y en la cantidad que consideremos, y por eso debemos animar a los ciudadanos a que cooperen en la medida de sus posibilidades en lo que libremente decidan y no en lo que decidan los políticos o una comisión técnica de funcionarios que evalúe los proyectos.

Como ustedes ya saben, nuestro grupo en este parlamento presentó una enmienda a los presupuestos de la comunidad autónoma con la finalidad de suprimir la partida destinada a cooperación y destinar esos cerca de 6 millones y medio de

euros a un fondo COVID destinado a recuperar nuestro sistema productivo y a ayudar a familias, a autónomos, PYME y empresarios, que se han visto tan duramente afectados por la pandemia, sin que dicha enmienda prosperase y sin que el Gobierno de la comunidad autónoma haya elaborado ni tenga previsto, ni presupuestado ningún plan efectivo para rescatar a todas las personas que ya ha dejado atrás, aquí, en Baleares.

Y, por todo lo manifestado, nuestro grupo votará en contra de este Plan Director de la Cooperación al Desarrollo que nos presenta el Gobierno de Baleares; el mismo gobierno que es incapaz de contener el aumento de la pobreza en el territorio en el que gobierna, y no solo a consecuencia de los efectos de la pandemia, porque lo cierto es que el porcentaje de pobreza no ha cesado de crecer desde que accedieron ustedes al Gobierno de esta comunidad en el año 2015. Y eso, en época de bonanza y crecimiento económico. Más les valdría centrarse en proyectos de desarrollo dirigidos a los ciudadanos de Baleares -que lo necesitan- y dejar la cooperación al desarrollo en otros países a la política nacional, que es donde le corresponde estar. Y esto no es un “nosotros primero”, esto implica la necesidad de gestionar los recursos de forma eficiente, evitando duplicidades y gastos de estructura y de gestión para que esos recursos lleguen -en la mayor cantidad posible- donde deben llegar, que es a las personas que necesitan de nuestra cooperación para poder prosperar en sus países.

Precisamente, ayudando en mayor medida a mejorar las condiciones de vida de las personas en sus países de origen, a fin de generarles nuevas oportunidades y evitar un proceso migratorio que supone una ruptura traumática y no deseada, tal y como menciona el propio Plan director que ustedes nos presentan, en el apartado titulado “Cooperación al desarrollo y movilidad humana”, llegando a afirmar -este mismo Plan Director- que las crisis humanitarias provocadas por la movilidad humana forzada exigen respuestas coordinadas a escala internacional, algo que no conseguiremos actuando de forma independiente desde los diferentes territorios de nuestro país.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Ribas. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Pons, per un temps màxim de quinze minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, moltíssimes gràcies per haver avui vingut a aquesta comissió, i també al seu equip, per explicar-nos aquest quart pla director de la cooperació al desenvolupament 2020-2023.

Nosaltres els donarem tot el suport a aquest pla, que pensam que la cooperació ha de ser global però ha de ser local, perquè el que coneixem són els problemes que tenim devora ca nostra i també pensam que hem de ser solidaris amb tots els

països que ho passen pitjor que nosaltres, així que endavant amb aquesta cooperació.

A més a més, nosaltres estem absolutament a favor d'aquesta cooperació descentralitzada duta a terme a l'Estat espanyol, pels governs autonòmics i les entitats locals, perquè pensam, creim, estam convençuts, que s'han convertit amb els anys en un dels actius més importants a les polítiques de solidaritat internacional, també, perquè construeixen un sistema que és versàtil, que és dinàmic, que és eficient i que està ple de vitalitat. Està a més a més -pensam- molt ben posicionat per impulsar els canvis que es necessiten en un món global, totalment transformat per la COVID-19, és a dir, és una realitat que estam en plena pandèmia mundial sense precedents, amb un virus que no l'havíem viscut mai cap de nosaltres, i en una situació que podríem comparar a qualsevol guerra o a qualsevol situació de postguerra. Així que nosaltres estam absolutament a favor d'aquestes polítiques.

Mai abans no havíem viscut canvis tan accelerats, tan profunds en l'àmbit mundial i en tant poc temps, ni havia existit tal grau de fragilitat i impredictibilitat en tots els plans de la vida a causa d'una pandèmia, ni s'havia generat tanta pobresa i vulnerabilitat en tants de països a una velocitat tan accelerada.

Sens dubte el balanç de danys que deixarà aquesta pandèmia serà gegantesc, ja ho començam a notar, efectivament, a totes bandes. I el paper de la cooperació al desenvolupament, malgrat les seves febleses i dificultats, és essencial pel que suposa un alè d'esperança.

Hem de dir que nosaltres -torn al principi- estam més a favor que mai d'aquesta descentralització de la cooperació perquè si les persones i els col·lectius i les societats que ho tenen..., com és la nostra, segons quina part d'aquesta societat, d'aquest pastís social de les Illes Balears mirem, ens tenen absolutament abandonats per part de l'Estat espanyol, imagini's les persones vulnerables com ho poden tenir i com ho tendrien si això estigués centralitzat.

Dit això, han parlat de transparència. Trobam important aquesta aposta per la implantació dels instruments que facilitin la transparència i la rendició de comptes cap al conjunt de la ciutadania de les Illes Balears, ens pareix molt bé, ens pareix que és necessari, tenim precedents que fan mala fama pel que fa a la cooperació i creim que és una gran aposta.

Trobam positiu que aquest pla contempli la formació especialitzada com a instrument fonamental per millorar la qualitat de la cooperació, que també es tracta d'això, i una formació que no només aniria dirigida -segons hem entès- als agents de cooperació, sinó que s'estendria a altres sectors de l'àmbit cultural, social, de la comunicació mitjançant sessions informatives.

Sí que li faré una sèrie de preguntes, no m'allargaré massa més perquè els diputats companys que m'han precedit ja n'hi han formulat moltes, especialment un, del Grup Ciutadans per ser més exactes, així que, Sra. Consellera, si que m'agradaria... crec que ha parlat d'una paraula que sempre és màgica, n'hem

parlat en altres ocasions, i és el tema de la coordinació, és a dir, si estiguéssim coordinats en qualsevol aspecte de la nostra vida política i econòmica segurament seriem més eficients a l'hora de donar respostes a aquells que ho necessiten. Per tant, vostè ha parlat d'això. Vull que em digui si s'aconsegueix o no, quines són les grans mancances i com es posarà en marxa aquesta major coordinació, és a dir, com ho arribarem a aconseguir si algun dia ho feim.

Llavors ha parlat de compra ètica i de transparència, ho torn a repetir, i també incidim que pensam que si arribam a l'eficiència ho haurem de fer també a través d'aquestes dues paraules que ens pareixen imprescindibles.

Després ha parlat de l'enfocament local, la cooperació amb la participació de la societat civil, on s'incidirà exactament i quins canvis hi haurà a partir d'aquí.

Llavors, hi ha hagut un tema que m'ha agradat, que em pareix nou, tal vegada no ho sigui, però a mi m'ho pareix, que és la col·laboració sud-sud, és a dir, em pareix una gran idea. Sempre miram en vertical, no?, dels països rics cap als països pobres que donen allò que poden, que volen o... ja no entraré en aquest debat, però, com s'establiria aquesta col·laboració sud-sud? Entenem les bonances que vostè ha explicat i ens pareix genial, però m'agradaria saber com s'establirà i també aquesta aposta triangular nord, sud i les organitzacions que hi puguin fer feina.

A banda d'això, sí que ja al final -ja no li demanaré res més almanco de moment-, com s'establiria aquesta..., vostè ha parlat dels eixos centrals d'aquesta cooperació que entenem també imprescindibles com són els drets humans, ha parlat de la xenofòbia i el racisme..., pareix que feim passes endavant en aquesta societat per fer passes enrere. Està clar que sempre ens passa així i ara estam veient alarmats, li ho he de confessar, com supòs que vostè, com creixen el populisme i com creix la insolidaritat i el mirar-nos la guixa pròpiament perquè la situació és difícil. Per tant, creixen les diferències i quin esforç sobrehumà o quin esforç afegit s'haurà de fer perquè aquesta xenofòbia, aquest racisme i aquests drets humans es garanteixin.

Fins aquí de moment. Gràcies... Quin temps em queda, Sr. President?... o no sé si puc tornar intervenir..., ja no?, a la pròxima dic...

EL SR. PRESIDENT:

Sí, al segon torn.

LA SRA. PONS I SALOM:

Sí, i quin temps tendré?

EL SR. PRESIDENT:

Deu minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Ui!

EL SR. PRESIDENT:

Deu minuts que li corresponen del segon torn, no és que els hi guardem d'aquest, aquests els perd, ho dic per si els vol emprar...

(Algunes rialles)

És a dir, que no s'acumula...

(Remor de veus)

Ni es pot donar a un altre grup parlamentari tampoc, Sr. Gómez...

(Algunes rialles)

Molt bé. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Ferrer, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. FERRER I RIPOLL:

Gràcies, Sra. President. Moltes gràcies, consellera i equip, per venir avui aquí a donar-nos explicació del pla director i també evidentment donar les gràcies a tot el personal funcionari de la conselleria que s'ha implicat activament en la redacció d'aquest quart pla director. Vull agrair també a tota la resta de membres del Consell de Cooperació al Desenvolupament de les Illes Balears que al seu moment varen participar també en la revisió, en el procés participatiu i també en la redacció d'esmenes que s'inclouen finalment en la redacció final d'aquest text.

Aquest pla, aquest quart pla director de cooperació al desenvolupament 2020-2023 per a nosaltres... al Grup Socialista constatem que per segona vegada consecutiva es consolida la tendència que ja va imprimir l'anterior pla, el corresponent al període 2016-2019 i que va suposar un punt d'inflexió respecte de l'anterior legislatura 2011-2015 on es presentaven plans anuals que cada vegada tenien menys recursos i amb un pla director que no tenia gairebé pressupost per a l'assoliment dels objectius que s'hi plantejaven.

Ara veim que no, que no només hi ha una consolidació d'aquest canvi de tendència en la planificació, sinó que també ho podem constatar amb l'aprovació del pressupost general de la CAIB per enguany, 2021, que a banda de ser el més expansiu de la història també manté l'esforç inversor pel que fa al capítol de la cooperació al desenvolupament.

En la mateixa línia que apuntava ja al seu moment la nostra diputada socialista la Sra. Conxa Obrador quan el passat novembre de 2016 es debatia l'aprovació de l'anterior pla de cooperació, també ens congratulam que hi hagi hagut una consolidació del diàleg i la participació articulades a través del Consell de la Cooperació que esmentava abans i que també

encara s'incrementarà més a partir dels grups de feina que es desenvoluparan a partir d'aquest mateix consell de cooperació com esmentava la diputada d'Unidas Podemos.

En la data en què feia la seva intervenció la Sra. Obrador ens recordava que encara vivim en un món que camina cap a la construcció de barreres, de murs, que mira cap a una altra banda davant el drama dels refugiats. Una vegada més constatem que aquesta situació continua i ja no només tenim moltes veus que insten a mirar cap a una altra banda el drama que viuen milions de persones, cada dia en sorgeixen de noves que ens demanen que aquells que pateixen les desigualtats d'aquest món global han de ser mereixedores de menyspreu, especialment si s'acosten al nostre territori per cercar una millor vida.

Per això, la cooperació al desenvolupament i l'educació dels nostres infants i joves en la cultura de la solidaritat són les millors armes per combatre l'odi i la indiferència respecte de les dificultats que pateixen les persones que... pateixen justament una tragèdia diària d'una existència on no poden viure-la de manera plena per la manca de recursos bàsics i de llibertats.

En aquest sentit i entrant en quin és el marc estratègic de la cooperació balear i que marca les línies mestres a les quals s'articula aquest quart pla que debatem avui horabaixa, consideram que les tres fites drets humans, equitat de gènere i sostenibilitat mediambiental són claus per faltar una estructura que permeti cobrir al màxim les principals problemàtiques que assoten el nostre món globalitzat.

Per això, és fonamental seguir el guió dels objectius de desenvolupament sostenible marcats a l'Agenda 2020-2030 i que es materialitzen en la prioritització d'accions que vostè ja ha comentava abans: els drets socials bàsics, educació, aigua i sanejament; el desenvolupament local i dinamització de les economies comunitàries; drets humans i equitat de gènere; i un quart de protecció de medi ambient i biodiversitat i la lluita contra el canvi climàtic.

Per aquest motiu consideram que és molt important aturar-nos en els dos darrers, el de drets humans i equitat de gènere i de protecció del medi ambient, ja que són fruit del replantejament de les polítiques globals que es desenvolupen tant per part dels estats com per part dels governs locals i regionals a l'hora d'aconseguir una ciutadania en ple gaudi dels seus drets i amb uns enfocaments innovadors.

En aquest sentit i pel que fa a l'eix dels drets humans i equitat de gènere el nostre grup ha presentat recentment dues proposicions no de llei: la primera, la d'incloure i especialment blindar l'enfocament dels drets del col·lectiu LGTBI, i que va ser aprovada la setmana passada en aquesta mateixa comissió i que consisteix a referendar i signar per part del Govern de les Illes, el contingut íntegre de la Declaració de Mèrida, sobre el compromís de les institucions públiques en matèria de drets humans LGTBI en el món.

Aprofit també per sol·licitar formalment des d'aquesta comissió que a la propera sessió del Consell de Cooperació per

al desenvolupament que escaigui es pugui convidar a participar-hi la Fundació Triángulo, coautora de la iniciativa de la Declaració de Mèrida per tal que pugui exposar-nos a tots els membres del Consell de Cooperació els seus projectes i també el seu enfocament sobre la cooperació al desenvolupament des d'una mirada LGBTI.

En aquesta mateixa línia de l'equitat, hem presentat també una altra proposició centrada en el blindatge dels drets de les dones a les accions de cooperació per al desenvolupament, que esperam que es pugui debatre en breu i que voldríem que obtinguéssim el suport majoritari d'aquesta cambra, dic majoritari perquè ja donam per fet que serà impossible aconseguir el favor unànim de la comissió, atès que tenim un grup d'ultradreta que ja s'ha encarregat dia sí dia també, en sembrar sempre la llavor -podem dir- de l'odi, que avui també l'ha tornada sembrar en la seva intervenció. Per tant, almanco ens donariem per satisfets a aconseguir l'aprovació majoritària, perquè ja tenim clar que no serà malauradament unànim.

Aquests dos enfocaments concrets, els que he esmentat, de les dones i de l'enfocament LGBTI, ens agradaria que poguessin ser també inclosos i blindats d'aquesta manera a la futura nova Llei de cooperació que ja ha començat a caminar.

Pel que fa al quart eix, el de protecció del medi ambient, som conscients que el canvi climàtic ja provoca i seguirà provocant els principals problemes d'accés a una vida digna arreu del món. Es tracta d'una pandèmia que ja patim i que és una de les principals causes de migracions, guerres i altres conflictes i també generació de malalties i altres desastres naturals que provoquen al seu torn encara més migracions, més guerres i més conflictes.

Amb tot això, volem fer nostres les fites que va marcar l'Assemblea general de les Nacions Unides del 25 de setembre de 2015, quan s'aprovà l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible. Volem posar fi a la pobresa i a la fam en totes les seves formes i dimensions i vetllar perquè els éssers humans puguin desenvolupar el seu potencial amb dignitat, igualtat i en un medi ambient saludable. Hem de protegir el planeta contra la degradació, fins i tot mitjançant el consum i la producció sostenibles, la gestió sostenible de recursos naturals i les mesures urgents per fer front al canvi climàtic, de manera que es puguin satisfer les necessitats de les generacions presents i futures.

Tots els éssers humans han de poder gaudir d'una vida pròspera i plena i amb un progrés econòmic, social i tecnològic que es produeixi en harmonia amb la natura. S'han de propiciar societats pacífiques, justes i inclusives que estiguin lliures del temor i la violència. No hi haurà desenvolupament sostenible sense pau, ni pau sense desenvolupament sostenible. S'han de mobilitzar els recursos necessaris per implementar aquesta Agenda 2030, mitjançant una aliança mundial per al desenvolupament sostenible revitalitzada, que es basi en l'esperit de major solidaritat mundial i se senti particularment amb les necessitats dels més pobres i vulnerables, amb la col·laboració de tots els països, totes les parts interessades i totes les persones.

Per tot plegat, per tant, consideram que el pla presentat avui respon a aquestes fites, aquestes fites -com deia abans- que provenen de l'aprovació de l'Agenda 2030 i que nosaltres feim nostres. I per aquest motiu el nostre Grup Parlamentari Socialista donarà ple suport al IV Pla director de cooperació al desenvolupament, que ja fou formulat definitivament per part del Consell de Govern de les Illes Balears el passat 7 de febrer de 2020.

Moltes gràcies.

(La Sra. Vicepresidenta substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Ferrer. Per contestar els diferents grups parlamentaris té la paraula la consellera Sra. Santiago.

LA SRA. CONSELLERA D'AFERS SOCIALS I ESPORTS
(Fina de Santiago i Rodríguez):

Bé, gràcies a tots i a totes per les seves intervencions. Miraré de contestar i si després com que hi ha contrarèplica, si n'hi ha alguna que no he contestat, encara tenim l'opció de seguir debatent. Vull agrair als grups parlamentaris que donin suport en aquest pla. Lamentar que per temes molt ideològics hi ha el Grup de VOX, absolutament legítim que no hi doni suport, però lamentar que no sigui per unanimitat.

La Sra. Durán deia que s'ha donat transparència i que hem donat informació. Vostès també participen del Consell de Cooperació, al Consell de Cooperació continuament està lliurant tota la documentació que generam des de la Direcció General de Cooperació, i si no la lliuram en el moment del consell, quan es convoca el consell, estam en permanent contacte i, per tant, els seus representants sí que tenen tota la informació. Vull agrair-li especialment el suport.

Vostè deia, la pandèmia, la pandèmia no la vàrem poder tenir en compte. Nosaltres aprovam aquest pressupost el febrer, començam a treballar el setembre i l'aprovam el febrer. Per tant, en aquell moment, febrer del 2020, sabíem d'aquest coronavirus per Xina, se'n començava a parlar, però no teníem damunt la taula la magnitud. Per tant, com que això va ser absolutament posterior, sí que s'ha permès la flexibilització dels projectes, de cada un dels projectes que ha estat necessari flexibilitzar pels temes de la COVID. No tenim aquesta percepció que no s'hagin pogut gestionar els projectes. Per exemple, la convocatòria de cooperació que hi vàrem destinar 3.065.000 euros, se n'han executat 3.016.000 euros, per tant, sí que hi ha hagut capacitat de les entitats de poder gestionar els programes, si ha estat necessari i justificat poder-se adaptar, s'ha adaptat.

On hem hagut de readaptar-nos d'una forma molt ràpida i en alguns casos no s'ha pogut fer? A tot allò dirigit a sensibilització. No tant a vegades les escoles, perquè s'aprofitava tot allò *on line*, és ver que no s'ha fet amb la intensitat del curs 18-19, ni el 19-20, aquest curs no ha estat possible, en aquest moment en aquest curs escolar sí que

s'està realitzant. S'ha fet tot el que era sensibilització, per exemple no es va poder fer la segona edició del festival d'altres cinemes o el tema de jornades no s'ha pogut fer, especialment perquè sobretot al primer semestre de la gestió de la COVID, estava molt centrat en altres temes i estàvem avesats a aquesta nova situació.

Aquests doblers que han sobrat d'aquests temes, han estat la majoria d'ells dirigits a post emergència i post emergència cregu'm que hi ha hagut bona part que ha anat a COVID-19. Per tant, sí que ens hem adaptat dins el pressupost de l'any 20 a aquesta situació de la pandèmia, i sempre facilitant aquesta flexibilització.

Per tant, la pregunta que vostè me feia, com s'ha pogut adaptar? Si ha estat necessari, s'ha presentat una proposta d'adaptació, els nostres tècnics l'han valorada i si entrava dins aquesta convocatòria pública, mantenint els objectius, mantenint la qualitat, mantenint també la població a què anava destinava, perquè tot això es puntua a l'hora de la convocatòria pública i no podríem fer una diferència, sí que s'ha pogut facilitar.

Vostè en parla de la infància. La infància està reconeguda, ara jo no sé el format que els he donat, però si van al format més gran, més ample, és a la pàgina 18 crec, que a més està pactat amb UNICEF, el que fa referència a infància. Però cregu'm, Sra. Durán, que invertim en dones és invertir en infància en molts dels països on nosaltres estam treballant, perquè el nivell de natalitat és molt més alt, moltes dones tenen fills totes soles, la presència moltes vegades de l'home, de la figura paterna, és culturalment diferent a la que podem tenir nosaltres i, per tant, invertir en dona necessàriament és invertir en infància. Tot i així, la feina que es fa transversal amb la infància sí que està recollida en el pla, tal vegada no amb l'objectiu..., vostè diu que voldria posar a "gènere i infància", però sí que està recollida i pactada amb UNICEF.

Quan jo he dit -tal vegada m'he expressat malament- que a la universitat hi treballen els centres educatius, no és així, qui treballa en els centres educatius són les entitats del tercer sector, les entitats del tercer sector són les que es desplacen en els centres educatius i estan treballant en els centres educatius. I hem passat en aquests cinc anys en què es feia d'una forma esporàdica o hi anava dos dies i sortia, a fer programes d'intervenció dins el mateix centre. Insistesc, això varen ser proves pilot la passada legislatura i ara ja ho tenim bastant organitzat. Som de les poques comunitats autònomes que ho tenim així organitzat, altres comunitats autònomes ens tenen una certa enveja perquè el sector educatiu o la Conselleria d'Educació de cada comunitat autònoma, no presten suficient atenció a això. I jo el que deia és que des de la Universitat de les Illes Balears estam treballant perquè sigui part del currículum universitari dels futurs mestres. Per tant, estam treballant en aquest sentit, que ja no només siguin les entitats, les ONG de cooperació que es desplacin, sinó que formi bona part d'aquest currículum.

Després vostè parlava de més concreció i em demanava els projectes en concret. Jo, als projectes en concret, ara no els

tenc localitzats... Els hi puc passar, i si no, si vostè entra a la pàgina de la conselleria, a la Direcció General, estan penjades les memòries de tots els anys i allà hi ha -diguem- analitzats els doblers que es donen a cada projecte i els objectius d'aquests projectes, en general. No sé si més o manco li he contestat les preguntes que vostè m'ha formulat.

A la representant d'Unidas Podemos també vull agrair-li el suport. Efectivament, aquests grups de feina han estat facilitadors de molts d'aspectes, un d'ells ha estat el seguiment del Pla, per això s'ha pogut fer aquest seguiment, el de coherència de les polítiques -que això els preocupa molt a les entitats-, i l'estratègia d'educació, que és la que ha permès arribar a aquesta situació.

Vostè em demana tema..., exemples de dones, de com es fa la dona. Nosaltres procuram que el tema dona sigui molt transversal, vull dir, no és que... que a qualsevol projecte que es faci el component de gènere hi sigui present i, per tant, si es fa treball d'empoderar els líders comunitaris, que sobretot als països d'Amèrica Central i Sud-amèrica és una figura molt important per a les comunitats que treballen allà, doncs, escolta, un dels objectius ha de ser que part d'aquests líders comunitaris siguin dones, per tant, no és un projecte tan destinat a la dona sinó que a cada un dels projectes el component de gènere hi sigui present. Tot i així, tenim projectes molt concrets de la dona, no sé si vol que n'hi anomeni algun... Per exemple, a Palestina, tenim projectes dirigits exclusivament a la dona, que es fan projectes de caràcter d'atenció psicosocial a dones que han patit violència de gènere, i és un programa específic que es duu fent des de diferents anys; o, per exemple, a Amèrica Central es treballen, a vegades, projectes exclusivament específics de cooperació, de cooperatives de dones en temes de sobirania alimentària i lideratge comunitari, molt específics de determinades dones; o a Àfrica, destaquen -quan es volen fer específics de dona- tot el que sigui la formació de les joves i la prevenció de la violència de gènere. Una mica, són específics, però sobretot a nosaltres ens interessa la transversalitat de tot, de tots els projectes, que el component de gènere sigui més o manco present.

Després vostè ha fet una exposició de suport i de reflexió sobre el Pla, que jo no hi entraré, que puc coincidir plenament amb vostè. I, a més, em sembla encertat que anomeni tots els components del Consell de Cooperació perquè no només hi formen part els grups parlamentaris sinó moltes altres entitats que són realment les persones que després fan feina amb temes de cooperació a altres països.

A Ciutadans, també agrair-li el seu suport. M'ha fet moltes preguntes, no sé si a qualcuna ja l'he contestada, miraré de..., bé, d'anar contestant. L'estratègia de triangulació que vostè diu, és una estratègia nova que hem d'esborrar i que també n'hem d'aprendre, nosaltres. Si treballem amb un país del sud, molt bé que hi hagi el que ells diuen -sobretot Europa diu- "regió", o països del nord, que hi hagi també un país present, però que hi hagi una entitat que sigui -diguem- més internacional, més present. Per què?, perquè pot unificar, pot ajudar a unificar polítiques de cooperació, no? Si tu treballes,

sobretot si treballam a zones, no?, a Amèrica Central, a Amèrica del Sud, a l'Àfrica subsahariana, per tant, aquesta entitat internacional que potser estarà present a quatre, tres, dos o cinc països d'aquí, permetrà aquest tipus de triangulació.

Però és innovador perquè normalment el clàssic era un absurd i, en aquests moments, hi ha la incorporació d'aquesta nova figura.

Cooperació tècnica. Bàsicament el que li he comentat, que hem d'intentar i hem de facilitar a través d'administracions públiques, és a dir, a facilitar que els coneixements que generam aquí es puguin compartir, perquè els feim molt més autònoms, i no és només anar a construir un hospital, sinó com es pot construir un hospital o com es poden aprofitar temes d'agricultura, que s'està treballant en aquest sentit i, per tant, nosaltres hem de fomentar tot això. I també venir cap aquí. Nosaltres també puntuam -crec que és amb dos o tres punts- quan la cooperació tècnica ve cap aquí, que les entitats del tercer sector duen persones aquí perquè puguin aprendre determinades pràctiques, determinades tècniques, no tant ja la formació teòrica sinó treball -diguem- de proximitat.

Les restriccions de la pandèmia? Ja he contestat a la Sra. Durán. Les restriccions de la pandèmia ens ha afectat tot el tema de sensibilització, però no de l'acció humanitària o de l'acció de cooperació, perquè l'acció humanitària s'ha adaptat a la pandèmia i l'acció de cooperació s'ha adaptat també a la pandèmia si ha estat també necessari, no? Sí que ens ha afectat amb els temes de cooperació.

Temes d'LGTBI i d'altres. Un dels objectius -i és una crítica que fan les mateixes entitats d'ONG-, "escolta, entre nosaltres ens entenem molt bé, però el món de la cooperació s'ha d'obrir a altres sensibilitats". Un altre parlamentari ha fet referència al tema..., de les manifestacions de Mèrida, crec que és, per tant nosaltres ja hem incorporat els temes d'LGTBI a la valoració de gènere, quan es facin projectes, com es tracta el tema de gènere -per tant ja s'ha incorporat aquest manifest- i ja hem treballat amb Esports i hem treballat també amb l'Institut Balear de la Dona, que ha aportat recursos d'Esports i recursos de l'Institut Balear de la Dona a Cooperació, vull dir no ha estat només que Cooperació hagi enfocat la sensibilització cap a aquests temes, sinó que d'Esports ha incorporat pressupost a Cooperació per poder treballar aquests temes i també doblers de l'Institut Balear de la Dona que també han potenciat els temes de cooperació. I aquests sí que han estat específics d'esports i de gènere, no? I estam el que era la Direcció General de Drets, per aprofundir en aquest tema d'LGTBI.

Després vostè em deia que, ... de països, bé, aquí països..., nosaltres no podem arribar a totes bandes. No podem arribar a tot. I, per tant, de tot el que podem arribar hem de fer una selecció. Què creuam? Creuam, efectivament, l'índex de desenvolupament humà, temes d'història, temes d'immigració també, i també hi ha un element quart que no he comentat però que hi és present perquè si no, no es pot fer, la feina, és tenir una entitat d'origen; si no hi ha entitat d'origen és molt complicat fer feina per a les nostres entitats en aquesta. Els

països que vostè menciona, aquests temes no..., bé, aquestes quatre condicions no s'hi donen plenament.

Vostè veurà que, de la República Dominicana, no tenim un alt índex de persones immigrants, de República Dominicana, sí que n'hi ha però estan superats per molts d'altres països. És ver que a la passada legislatura vàrem fer cooperació bilateral amb els països, amb el Govern, i per temes de formació de joves, de formació professional per a joves, amb la construcció d'equipaments. Va ser interessant, crec que en vàrem aconseguir -ara no ho record bé- però crec que vàrem aconseguir la construcció com a mínim..., un segur, dos crec que estaven per acabar..., i ara hem prioritzat altres països, no?

El tema de Veneçuela, ens passa el mateix. No tenim, a vegades, referents en el país de Veneçuela. El que li puc dir -i ara li estic dient una xifra que potser no és precisa però que s'hi aproximarà- que el 80% de les persones que ocupen una plaça dels nostres centres de persones refugiades són de Veneçuela. I que és una forma, també, de cooperació, no? D'aquests, la majoria sol·liciten l'estatut de refugiat i se'ls denega, normalment. Però jo crec que si ara li dic el 80, idò si no serà el 70, però de persones que han ocupat espais dels nostres centres de refugiats, aquests dos que vàrem constituir la passada legislatura, eren persones de Veneçuela, que també és una forma de col·laboració.

La cooperació directa, que a vostè li ha interessat. Nosaltres, aquest any 21, la proposta que tenim damunt la taula és suport a la participació de les dones de valors agrícoles de l'Àfrica central i occidental, el país és Senegal, l'altre és Equador, l'altre és Marroc i l'altre és Tunícia. Com veu, Senegal i Equador, que són dos països que l'índex de desenvolupament -especialment Senegal- que generen, aquests sí, especialment..., si no tots dos, generen immigració cap aquí, i on tenim entitats que puguin fer feina tant nostres com a entitats de referència i, a més, voluntat per part dels governs de poder participar.

Marroc també, no fa falta que li comentí, i Tunícia també, per proximitat a la Mediterrània, aquesta seria la cooperació directa que voldríem treballar en aquest any 2021. De vegades és complicada perquè treballar amb dues administracions, que són formats absolutament diferents, és molt complicat, però és un dels objectius que hem de millorar.

Crec que més o manco..., bé, també vostè ha parlat dels reintegraments; ara ens trobam prou al dia, hi va haver... nosaltres a l'any 2015 es valoraven els projectes de l'any 2010, per tant, vàrem tenir un retard molt considerable a l'any 2015 i a l'any 2010 i, per tant, hi va haver entitats que varen haver de tornar reintegraments de l'any 2011, de l'any 2012, de l'any 2010, de l'any 2016, de l'any 2016, i això va generar problemes. Ara estam al dia, per tant, no és el mateix que tu demanis un reintegrament de 10, 15.000 euros a una entitat si és de l'any 2019, per a l'any 2021, que li demanis a l'any 2025 a l'any 2019, perquè... i, en aquest sentit, ens trobam prou al dia.

Vostè parla dels recursos humans de la direcció general, de moment els recursos humans de la direcció general són suficients per gestionar el que hi ha..., home, si vostè parla amb

els treballadors diran que en falten, però nosaltres, en comparació amb la gestió d'1 milió d'euros per treballador, més o manco ens trobam per sobre de la mitjana. Vull dir que jo també li he de dir que si tengués capacitat de créixer en treballadors, tal vegada en posaria a una altra banda, perquè tenim situacions que no es troben tan equilibrades. Aquí sí, el treball que nosaltres de vegades fem per valorar la possibilitat de créixer en recursos humans, doncs normalment pensam amb 1 milió d'euros quants treballadors es necessiten i, en aquest cas, es gestiona bé, gestionam les convocatòries, les gestionam en temps, tenim temps de fer temes de sensibilització. Què podríem? Sí, però crec que, en tot cas, no seria per a nosaltres en aquest moment prioritari.

I la Radiotelevisió li vull dir que sí, que la Radiotelevisió és un instrument que, efectivament, no només hem d'utilitzar per a les campanyes de vint anys de cooperació, l'hem utilitzada per a altres coses, per exemple per a comerç just s'ha utilitzat, i estam d'acord amb vostè que crec que és un instrument que l'hem d'utilitzar més perquè la població sàpiga en què es gasten els doblers de cooperació i que estigui orgullosa de dir: escolta, -el que crec que ha anomenat la representant de Podem-, de dir, escolta és que amb una inversió mínima, de vegades 50.000 euros, donam cobertura a tot això. Vull dir, des de fa anys, perquè és una entitat que es presenta progressivament a Perú, i la comunitat autònoma de les Illes Balears dona dinar diari a 5.000 criatures, això és importantíssim. Bé, vostè...

Jo crec que això ens ha d'omplir d'orgull, vull dir, no ens ha de... no hem de pensar que això no és possible, i amb una quantitat econòmica molt inferior al que nosaltres hauríem d'aplicar aquí. O s'ha aconseguit controlar problemes sanitaris molt greus que tenia Cuba en un tema d'una malaltia molt pandèmica d'una zona de Cuba, a través de l'ajuda de cooperació, que vàrem aconseguir trobar el sistema pel qual, alimentant amb unes farinetes específiques els infants més petits, entre vuit mesos i un any i mig, mitjançant aquestes farinetes, amb productes específics d'allà, aconseguim paralitzar una malaltia que es desenvolupava.

Doncs és que és molt important l'impacte que té això sobre les persones.

Per tant, crec que sí que la Radiotelevisió ha de ser un instrument per poder donar un valor això.

A la representant de VOX li he de dir que no estic d'acord amb el que vostè ha expressat; primer, no estic d'acord amb aquesta concepció que té vostè tan centralitzada de l'Estat espanyol, vostè sempre ha defensat que les comunitats autònomes sobren, jo consider que hem d'anar tot el contrari, crec que el model de les comunitats autònomes s'ha superat i, per tant, hem d'anar cap a models més federats. Els millors anys de l'Estat espanyol han estat quan s'ha descentralitzat, que hem aconseguit índexs en molts casos que ens atraquen a aquesta aspiració que per a nosaltres és aquesta Europa i, de vegades, idealitzada.

Per tant, no puc estar a favor del seu plantejament molt centralitzador.

I la veritat és que em xoca que vostè estigui tan preocupada per les relacions internacionals, quan ha donat les xifres que ha donat en temes de cooperació, si vostè creu que els 6 milions d'euros que nosaltres treballam per a cooperació atempten contra les relacions institucionals, tens al cap una Espanya molt dèbil, o el 0,10%, el màxim un 0,42 d'intervenció de Cooperació Internacional que és el País Basc, que vostè ha anomenat, i vostè creu que aquesta intervenció que fan les comunitats autònomes pot atemptar contra les relacions internacionals d'Espanya? Té una idea d'Espanya una mica feble, perquè la cooperació internacional que realitzam les comunitats poden entorpir aquestes relacions internacionals és que, en fi, estam ben arreglats.

Vostè em diu que d'un pressupost de 5.000 milions que tenim a la comunitat autònoma, vostè troba que dedicar 6 milions a cooperació és excessiu? 6 milions a cooperació és excessiu? Jo crec que el que hauríem d'intentar és que fos més i, efectivament que tenim en compte a l'hora d'elaborar els pressuposts les necessitats de la nostra comunitat autònoma.

Perquè vostès es facin una idea, entre la nòmina d'atenció a la dependència i la nòmina de renda social, cada dia posam a disposició de les famílies, cada dia posam a disposició de les famílies de les Illes Balears 200.000 euros. Això comença a ser un estat del benestar que té cara i ulls. Què l'hem de millorar? Ho puc firmar ara mateix. Per tant, 6 milions de 5.000 milions, i vostè ho troba excessiu!

Vostè parla de la situació de les Illes Balears, bé, doncs compari també amb altres comunitats autònomes, que la pobresa no només creix a la comunitat autònoma, la pobresa creix a comunitats autònomes on vostès els donen el suport, creix a Andalusia, creix a Madrid, creix on vostès no hi donen suport, com és Catalunya, creix a Galícia, creix a Castella-La Manxa, estam en una situació de pandèmia, la gent ha perdut la feina; és clar que hi haurà més pobresa, de forma brutal a l'any 2020 i a l'any 2021, però a mesura que aquesta situació canvia, a mesura que les persones tornin a tenir treballs i sous i prestacions no econòmiques, sinó sous, aquesta situació també canviarà.

I després tampoc no estam d'acord amb el tema de la immigració, nosaltres defensam que la immigració és un dret, que les persones tenen dret a immigrar; volem que les persones no immigrin perquè passin fam als seus països, volem que la immigració no sigui forçada, per això un dels nostres indicadors per poder donar suport a països de cooperació és que siguin que originin immigració, i per això hem triat Senegal, per això insistim molt en temes de formació, en temes de cobrir les necessitats bàsiques, perquè entenem que si les persones, com vostè ha dit, i com (...) tenen les necessitats bàsiques cobertes en els seus països, tenen perspectives de millora, efectivament, un no deixa la seva cultura, la seva llengua, la seva família i fa aquesta immigració forçada de tant de risc.

Però, en qualsevol cas, i contrari als seus plantejaments, senyora parlamentària de VOX, nosaltres, una vegada que una persona immigrant sigui a la nostra comunitat autònoma la tractarem com a un ciutadà amb tots els seus drets.

A la parlamentària d'El Pi vull agrair-li el seu suport, efectivament, la transparència pensam que és fonamental, és a dir, estam d'acord amb temes de formació, de transparència.

De coordinació. Jo som optimista en temes de coordinació, de fet hem començat ja a fer aquesta coordinació, hem fet un grup de coordinació que abans no existia que es troba als fons insulars, a la Universitat de les Illes Balears, coordinadora d'ONG i nosaltres mateixos, i la direcció general i, per tant, a partir d'aquí hem de veure com ens coordinam per potenciar al màxim la cooperació de la nostra comunitat autònoma, per no repetir-nos, per triar països, sobretot això.

I després, amb l'Estat ja hi ha un grup també que és la cooperació a través, sobretot, de la Direcció General de Cooperació de l'Estat i l'AECID. Per tant, l'any 2020 hem començat bé, vegem si aquests resultats són més positius.

En el que no som tan optimista és amb la compra ètica, la compra ètica és permanentment una demanda del col·lectiu d'ONG del sector de la cooperació, però tenim una Llei de contractació estatal que de vegades no facilita que puguem introduir elements o variables de la compra ètica per poder accedir a determinats tipus de productes.

La col·laboració sud-sud, que a vostè també li interessava, és una col·laboració doncs que es fa en horitzontal. Com es pot fer? Nosaltres pensam que a través de la cooperació tècnica es pot potenciar molt aquesta col·laboració sud-sud. O condicionar de vegades, sobretot si ho fem des de la bilateralitat, si tu intervens en un país i amb un govern, aquest govern, de qualche forma, també sigui obligat a fer cooperació horitzontal amb el veí, perquè si tu li dones formació, que això també. Ens trobam en aquest discurs.

I també compartim amb vostè aquesta preocupació per aquest discurs de l'odi i aquesta necessitat de centrar-se en la diferència. Esperem que això ho puguem superar entre tots.

Al PSOE vull agrair-li també el seu suport. A vostè li preocupava tot el tema de triangulars, més o manco li he explicat.

La seva proposta de dur els promotors, diguem, de la Declaració de Mèrida, ho recollim i mirarem de poder-lo dur.

I vostè esmentava els eixos, pens que els eixos són per sortir per al nord, vull dir, amb això no haurien de donar moltes lliçons, també els eixos de la nostra política també han de ser la sostenibilitat, el gènere i els drets humans i, per tant, són eixos que jo crec que hi han de ser presents i hi han de ser d'una forma molt intensa a qualsevol política pública que es realitzi.

Vull agrair-los el suport, més o manco he contestat totes les preguntes, ara tenen un altre torn, per si volen qualche tipus d'aclariment o qualche pregunta que se m'hagi passat.

Moltes gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Efectivament, hi ha un segon torn de rèplica i corresponen deu minuts per a cada grup parlamentari, però, així mateix, i vist que duem dues hores i que a les sis hi ha la Comissió d'Educació i que, a més, hi ha gent que ha d'agafar vols cap a altres illes, demanaria, per favor, un esforç sintètic quant a les aportacions o preguntes o qüestions que es vulguin plantejar i, al mateix temps, també per respondre per part de la Sra. Consellera. També tenint en compte que després encara hem d'aprovar les propostes de resolució.

Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Durán, per un temps màxim de deu minuts.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, Sr. President. Aquest pic veurà que li faig cas, encara que no tenguí molta confiança que sigui breu.

Sra. Consellera, nosaltres no tenim més a afegir, vostè pràcticament m'ha contestat les preguntes que li havia fet.

Sí que és vera que, de la mateixa manera que jo crec important avui en dia reforçar segons quins conceptes i és bo que hi sigui la qüestió de gènere, a mi m'havia semblat important el tema de la infància, jo a la pàgina 18 no ho he vist, no vol dir que hi sigui, jo no ho he vist i ho he llegit un parell de vegades, ni a la 18, ni a la 19, ni abans ni després. Tampoc esmenta col·laboracions amb una entitat que evidentment és al Consell de Cooperació, que és UNICEF, però tampoc esmenta cap tema específic.

Entenent, que, evidentment, vostè ho diu, que la qüestió de gènere és implícita en la infància, totalment d'acord i més en aquests països.

Per tant, jo em don per contestada, ja després, Sr. President, quan acabem tot el torn d'intervencions, ja mirarem si presentam o no presentam les propostes de resolució, i, en principi, nosaltres donam ja per acabat aquest torn.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Durán. Per part del Grup Parlamentari...

(Se sent de fons la Sra. Durán i Cladera de manera inintel·ligible)

Sí...

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Just dir una cosa, nosaltres estam d'acord que es faci la llei de cooperació de les Illes Balears, hi participarem amb el que puguem i sobretot quan sigui aquí dins amb les esmenes pertinents i més, i tal vegada es pretén que es faci per lectura única, no ho sé, però sí que és vera que ens hagués semblat

important que, com que també es troba pendent de tramitació fer-se una llei a nivell estatal, que sembla ser, pel que jo he llegit avui de matí, la llei estatal de cooperació no es farà dins enguany, seria bo que les dues haguessin anat de la mà. Evidentment, són competències diferents, però sí que crec molt important que en tema de cooperació la llei autonòmica vagi de la mà de la llei estatal, sí que crec que és molt important aquest tema.

I només volia fer aquesta petita puntualització, tal vegada vostè té aquesta informació o no la té, però sí que crec que és important saber per on van els tirs, perquè la setmana passada o l'altra es va parlar d'aquest tema a la Comissió de Cooperació del Congrés i es va dir que no estaria dins enguany. Per això em sembla important aquest tema.

Gràcies. Gràcies, Sr. President, ara sí.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Durán. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos, no vol fer ús de la paraula.

Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos, Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, i acolliré la proposta i la petició que vostè ha fet, president, per ser el més breu possible, és un tema que de vegades m'apassiona i no control el temps, però ha de ser per respecte als que han d'agafar un avió i sobretot per les mocions que s'han de presentar, encara haurem de tenir temps.

Per tant, ràpid, consellera, en tema de recursos humans, insuficient, jo ho consider, és la meua opinió envers un poc el volum que té, sobretot perquè té quatre tècnics, ara ho he vist al pla, té quatre tècnics i un jurídic, a part de la part administrativa que correspon a un cap de negociat, un cap de serveis, tot i que puguin fer seguiment en terreny, és a dir, quan s'ha de desplaçar, desplaça temps. Jo consider que són pocs recursos; a més és un personal que si no ha canviat la tipologia són facultatius, amb la qual cosa encotilla molt, fidelitza molt, i tant de bo, perquè té una experiència que és fonamental a l'àrea de gestió, i sobretot de conèixer els projectes, de dissenyar i d'avaluar, però també de fiscalitzar el compliment. Tant de bo que se n'hi en vagi cap, però això encotilla molt i jo crec que necessiten més recursos pels eixos que ha establert en el pla.

Vostè té un pressupost, el pla anual té un pressupost enguany de 6.370.000 euros, més o manco, i aquí parla de la banda dels fons propis, que poden venir fons, que entenc, per l'estratègia de gènere, del tema del Pacte estatal contra la violència de gènere, que si té una previsió d'ingressos, s'ha tancat res, i veure si està incorporat, que jo entenc que no, n'hi haurà més.

Si ve d'una altra direcció general, no sé si estan incorporats ja, amb la qual cosa algun programa d'aquests específics dins el pressupost jo no ho veig, a veure si aquests 6.370.000

pujaran i fins a quant troba vostè que pot arribar l'execució total, la previsió total del pressupost. Que ja em sembla bé, ja li ho dic.

Després, en tema de cooperació directa en aquests països és amb PNUD? Té convenis per establir amb PNUD? És important perquè PNUD té una solvència i sobretot crec que és un recurs important per estar tranquils en desenvolupament dels projectes que es puguin fer allà.

En tema de Veneçuela és una inquietud i, evidentment, la solidaritat no es produeix només en trametre els diners o amb cooperants o mitjançant una entitat, es fa amb altres, és el que deia de la solidaritat, hem de tenir molt clar que la cooperació és solidaritat i això és fonamental per sensibilitzar, i es produeix des d'aquest tipus, però estan molt inquiets, perquè vostè sap la situació governamental allà, sap la situació de crisi important i no arriba ni tan sols la solidaritat que intenten trametre les mateixes entitats i ciutadans residents aquí, els mateixos refugiats intentant trametre ajuda allà.

I tal vegada la Direcció General de Cooperació mitjançant l'AECID o mitjançant directament de vostès els pot donar una canalització, amb tramesa de medicaments, que és molt difícil i molt complicada la tramesa de medicaments, però sí almanco que pugui arribar amb seguretat l'ajuda que puguin donar els ciutadans que són ciutadans residents a les Illes Balears, aquests refugiats aquí des de Veneçuela.

I deia allò de PNUD pel que li comentava, la solvència i la tranquil·litat de fer-ho.

La triangulació em sembla bé, vostè ja ens ho ha explicat.

La llei de cooperació, evidentment, ens dona una oportunitat, estic d'acord, ja li vàrem traslladar crec al Consell de Cooperació l'oportunitat o almanco l'estratègia que fem una llei el més completa possible, juntament amb gent que també són experts, que són altres comunitats autònomes que col·laboraran amb la llei estatal. Si nosaltres avançem en una llei, evidentment sempre es poden fer modificacions, però vostè sap la dificultat de la tramitació parlamentària llavors de modificar una llei o d'adaptar-la, per això li deia.

I una cosa que vull fer, també m'agrada donar massatges, la cooperació de les Illes Balears és cooperació espanyola, la cooperació d'Andalusia, d'Euskadi, de Catalunya, és cooperació espanyola, tot és cooperació espanyola, som ciutadans de l'Estat espanyol, a través dels seus impostos i a través de l'aportació que nosaltres fem a nivell de l'Estat amb els tributs, que la coneixem tots, i que l'Estat ens envia aquí, ho dic perquè, a part de l'àmbit competencial que queda clarament recollit a l'Estatut d'Autonomia a través d'una llei, ho diu la Constitució Espanyola, i l'AECID vol que sigui multilateral, i l'AECID vol que sigui descentralitzada, i totes les institucions a nivell mundial, des de Nacions Unides, la Unió Europea, totes volen que sigui descentralitzada.

Per tant, és legítim, evidentment, demanar que sigui, però no és més eficaç, i s'ha demostrat, però bé, qui no ho vulgui

reconèixer..., és que parlar de solidaritat i no entendre que són aquests els instruments més eficaços per fer-la arribar no s'entén, o és contradictori o és hipòcrita o és cinisme.

Comissió Interdepartamental, vostè sap que nosaltres li vàrem plantejar que la Comissió Interdepartamental era importantíssima per a aquesta estratègia conjunta de govern i en fan dues reunions, he vist que planifica una reunió el dia 1 de maig i em sembla que una per l'octubre; jo crec que l'estratègia d'una comissió interdepartamental, i vostè sap consellera la dificultat de la resta de conselleries, que tothom té la seva feina, els seus pressuposts i les seves dificultats, és qui va a la comissió interdepartamental, i crec que vostè coincideix que com més polític sigui qui hi vagi, més responsabilitat de gestió tenguí, i és clar, vostè que de vegades l'excusa, -l'excusa no, perdoni- es delega en caps de serveis, a uns altres àmbits.

Jo crec que a la de liderar vostè i vostè és membre d'un consell de govern i crec que és l'espai on ha de demanar això, perquè és necessari per acomplir aquesta estratègia d'implicació que la cooperació sigui un tema de govern, no sigui un tema d'una conselleria o d'una direcció general.

En aquest sentit, crec que ja m'ho ha contestat tot. Allò de l'AECID no m'ho ha dit, és a dir que m'interessa l'evolució pressupostària de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional, és a dir, l'aportació del Govern els darrers quatre anys; vostè ja em va dir a una esmena dels pressuposts o els que defensaven els pressuposts que vostè considerava necessaris 50.000 euros a la cooperació a l'AECID i comunitat autònoma era suficient. Jo crec, i li ho vaig traslladar al conseller de Cooperació també que, amb la conjuntura que hi ha internacional, és insuficient. Sí, a més del que passa, i quan li dic conjuntura internacional no és que només els que pateixen COVID, és que els ha d'arribar un material que els pròxims governs d'allà i les agències internacionals no poden... no són suficients, i crec que aquesta solidaritat amb una conjuntura tan complicada tal vegada... l'AECID té una capacitat de posicionament important i tal vegada sí que un poc més d'aportació és necessària.

Res més, jo tenc, com a qualsevol membre d'aquesta comissió, tenim l'oportunitat de parlar-ne en el Consell de Cooperació, per tant, qualsevol cosa que hi pugui haver, que no tenguí temps, acab, perquè he esgotat el temps, la faré a través d'aquest espai que ofereix el Consell de Cooperació.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gómez. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. No pensaba intervenir, pero, por alusiones hacia mi posición que han fijado antes por parte de otros grupos y por parte de la propia consejera, quiero aclarar algunas cosas.

Evidentemente, toda la cooperación de las comunidades autónomas toda es española, es que, precisamente, por eso es por lo que tenemos 17 centros de decisión política dentro del Estado español, si fuesen de diferentes países pues no tendríamos este debate, evidentemente.

6,5 millones de euros le parecen poco a la Sra. Consejera, le parecerá a lo mejor el chocolate del loro, bueno, pues mire, dígaselo usted a los comerciantes, a los agricultores, a los restauradores, a los Chiquiparks, a los gimnasios y a toda la gente que está acudiendo a convocatorias de subvención para poder pasar estos meses, y se encuentra con convocatorias ridículas que se agotan en diez minutos. Porque no solamente son 6,5 millones de cooperación, son otros muchos millones que se están derrochando en otras cosas, y yo no digo que no haya que invertir 6,5 millones de euros en cooperación, tampoco cuestiono la cantidad, lo que cuestiono es el centro de decisión política que lo está haciendo, si usted quiere invertir 6,5 millones de euros en cooperación, el Gobierno balear quiere hacerlo, perfectamente puede renunciar a una transferencia del Estado por esos 6,5 de euros y cedérselos al Estado para que los invierta en cooperación, y sería exactamente lo mismo.

Por tanto, aquí no estamos discutiendo ni el importe, si es mucho o poco, ni que se deba o no se deba hacer cooperación, que yo estoy de acuerdo en que se debe hacer cooperación internacional y que es muy necesaria.

Y en cuanto a la inmigración, que también se ha referido usted, que dice que hay un derecho a inmigrar, por supuesto que hay un derecho a inmigrar, claro que hay derecho a inmigrar, pero dentro de unas normas, como todo en esta vida, todos los derechos están sometidos a unas normas que los regulan, ¿verdad que sí?, no tendremos derechos absolutos, porque nuestros derechos terminan donde empiezan los derechos de los demás, entre otras cosas. Y fíjese usted por donde, hoy hemos conocido que el Gobierno del Estado, a una pregunta parlamentaria de VOX en el Congreso de los Diputados, que reclamaba cuántos terroristas infiltrados entre inmigrantes ilegales entraron en España desde el 2018, y qué medidas se habían adoptado para enfrentarse a esta problemática, resulta que el Gobierno del Estado, textualmente cito, dice: "Cabe señalar que en la actualidad y desde el 2018 han ingresado preventivamente en prisión un total de 11 detenidos, por delito de terrorismo, que carecían de documentación que les habilitara para estar en territorio Schengen."

Por tanto, claro que hay derecho a inmigrar, pero dentro de unas normas, y no solamente por una cuestión de regulación del número de personas que entran o salen, no, no, estamos hablando ya de un tema de salud pública, ahora, en medio de una pandemia, y de un tema de seguridad nacional.

Simplemente quería decir eso. Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Ribas. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Sra. Consellera seré, ara sí, encara més breu. La pregunta de vostè si 6 milions de cooperació, un pressupost de 5.000 milions ens sembla molt, la nostra resposta és no. Crec que qui dona sempre és qui més rep i que avui ens trobam aquí i demà ens trobam allà, així és que encara que fos per una motivació egoista, hem de continuar essent solidaris amb tots aquells que més ho necessiten.

Simplement volia fer dues preguntetes més: una, vostè ha parlar d'aprofundir en la coherència política, si m'ho pot traduir, no he entès exactament què volia dir.

Llavors, dins aquest pla, a la part més extensa, hem trobat que el descens de la pobresa extrema continua, però a un ritme massa lent, i entenem que això, com vostè ha dit, es va fer o es va presentar o es va aprovar abans que arribàs la pandèmia. Com estam ara, si és que tenen informació de darrera hora, si no ja li demanaria per escrit i ja em contestaria.

I com de fràgil és aquesta estadística, idò comença a descendir d'una manera lenta, ara hi ha pandèmia, ja no miram més enllà dels nostres ulls i com es troben a hores d'ara.

I llavors hi ha un tema que també ens preocupa, com a grup parlamentari ja li anunciï que registrarem una proposició no de llei, que hi fem feina, però aprofitaré avui per fer-li aquesta reflexió, que és la continuïtat en les postemergències; quantes vegades hem vist com ens bolcam quan hi ha una emergència, una catàstrofe de qualsevol tipus a qualsevol país del món, però en poc temps ens oblidam, perquè ja hem posat com a una pàtina d'impermeabilitat, i saber si es fa feina amb continuïtat en aquestes projectes i si es poden millorar, que imagin que sí.

Simplement això i donar-li les gràcies al seu equip i a vostè i encoratjar-la que continuï cap endavant. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pons. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Ferrer, per un temps màxim de deu minuts.

EL SR. FERRER I RIPOLL:

Gràcies, Sr. President. Jo, a la vista d'alguns comentaris que s'han vessat aquí, és evident que hi ha un grup parlamentari que, malauradament, té un cert predicament que confon la cooperació i la solidaritat amb la caritat, perquè abans, a la seva anterior intervenció, parlava d'“*aportaciones de los ciudadanos individuales en lo que ellos decidan*”, és a dir, aquella confusió del que és la cooperació al desenvolupament i que les estructures de fa dècades al nostre estat, a l'estat de les autonomies i, a més, una cooperació descentralitzada, i que ells confonen amb la caritat puntual que pugui exercir un ciutadà. Nosaltres, evidentment, no estam d'acord amb aquest plantejament i consideram que no som només nosaltres, és la gran majoria de la ciutadania de les Illes Balears que en el seu

moment va decidir, a partir de l'Estatut d'Autonomia, a partir de la primera llei de cooperació, a partir de totes les estratègies de cooperació que es desenvolupen per part de l'AECID i també per part de la Unió Europea, es va decidir que aquesta estructura de cooperació fos descentralitzada.

I que dona fruits? Evidentment, els fruits els podem observar, i jo crec que s'ha de reconèixer la tasca que es fa des de la Direcció General de Cooperació amb una eina tan útil com pugui ser el mapa que tenen penjat a la pàgina web, on es pot clicar i es pot veure el recorregut de cadascuna de les accions que s'han desenvolupat a tots els territoris on s'ha decidit centralitzar l'ajuda al desenvolupament, i que avui n'aprovam una estratègia concreta, una estratègia geogràfica que variarà durant els anys, que no té perquè sempre estar enfocada als mateixos països, m'ha semblat interessantíssima la dissertació que s'ha fet avui aquí també de la cooperació que es realitza a l'eix sud-sud i, evidentment, això variarà durant els anys a partir dels reptes que afrontem globalment.

I també ho deia la diputada d'Unidas Podemos, que ahir vàrem poder participar a la conferència organitzada per UNICEF i poder escoltar de primera mà quins són els fruits que es produeixen a un punt determinat del planeta on hi ha hagut una cooperació, en aquest cas que tenia marca de les Illes Balears. Valgui doncs aquí aquest comentari per emmarcar una mica quina és la nostra posició respecte dels que rebutgen frontalment la cooperació al desenvolupament, els que assenyalen constantment determinades persones, determinats col·lectius simplement per invalidar els esforços que fem com a col·lectivitat; crec que aquest esforç com a col·lectivitat ens honora moltíssim i avui en fem una passa, justament en aquest sentit.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Ferrer. Contrarèplica ara per part de la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA D'AFERS SOCIALS I ESPORTS
(Fina de Santiago i Rodríguez):

Gràcies, president. Bé, contestaré una mica també ràpidament, a veure si podem.

A la Sra. Durán, representant del Partit Popular, jo tenia entès que..., bé, jo ho he llegit, tal vegada m'he errat, però, en qualsevol cas, no es preocupi, infància està clarament entre educació i gènere, és un sector absolutament prioritari.

Contestant el tema de la llei que ha plantejat Ciutadans i Partit Popular, ho podem valorar, nosaltres havíem presentat en els pressuposts que volíem fer aquesta llei, serà una llei participativa, valorarem entre tots, a través del Consell de Participació i dels grups específics que es facin si l'hem de posposar. A mi em seria igual aprovar-la el 21 o el 22, però l'hauríem d'aprovar, i jo, és clar, no sé les dinàmiques de l'Estat espanyol en la cooperació quines seran. Per tant, preparem-la,

vegem-ho, perquè el debat és un debat internacional, no estarem molt allunyats dels plantejaments que es facin a nivell d'enfocament, i si per uns mesos la presentam el 22 no passarà res.

Ciudadans deia, Sr. Gómez, que recursos humans, i si vostè em diu: és del tot suficient? Idò, no, si a mi, si ens donen doblers doncs fantàstic, però no és la part de la conselleria que més en aquest moment mancada es troba.

I, efectivament, és molt específic, d'especialista en cooperació, és un borsí i això, efectivament, fidelitza molt perquè de vegades fins i tot no poden promocionar.

En el tema de l'Institut Balear de la Dona que vostè em demanava, en dos anys hem invertit 350.000 euros que no són doblers de cooperació, sinó que són doblers que s'han pogut afegir a la cooperació, 250.000 euros.

Dels programes que vostè em demana, dels quatre que volem bilaterals, dos són amb PNUD: el de Tunícia i el d'Equador. El de Senegal és l'entitat de les Nacions Unides per a la igualtat de gènere i l'empoderament de les dones, per tant de les Nacions Unides, i l'altre és el Centre de Cooperació de la Mediterrània i de la Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa, per tant, dels quatre n'hi ha tres que són entitats absolutament reconegudes.

Comissió interdepartamental, absolutament d'acord amb vostè, només des de la sensibilització i la corresponsabilitat de la resta de conselleries es podrà fer que la cooperació sigui de caràcter transversal, i molt més si volem fer una cooperació tècnica: Salut hi té molt a dir, Educació hi té molt a dir, Medi Ambient hi té molt a dir, Agricultura hi té molt a dir.

AECID, 50.000 euros, doncs nosaltres ho consideram de moment suficient i les entitats del tercer sector també consideren que és suficient. Podríem ampliar més? Segurament, això jo no li discutiré, de vegades és qüestió d'equilibris.

A la llei més o manco li he contestat.

A la Sra. Ribas, de VOX, simplement li vull dir que ens trobam a les antípodes de com valoram la realitat, no coincidim amb vostè ni amb el model d'Estat ni com s'ha de valorar la immigració. I que vostè diu a aquesta gent, i m'ha anomenat els agricultors, els empresaris, els firaires, bé, tota aquesta gent; doncs en aquesta gent hi haurà de tot, hi haurà gent que ens vota a nosaltres, que la voten a vostè, que vota el PP, que vota el PSOE, que vota El Pi, que vota Podemos, hi haurà de tot, i pensaran com pensa el Parlament, que la cooperació és necessària, i d'altres pensaran que no. Per tant, no m'anomeni gent perquè el Parlament reflecteix la societat i a la societat hi ha pensament absolutament divers.

Que vostè compari i utilitzi immigració i la dediqui... i l'associï a terrorisme em sembla no ja demagògia, quasi quasi frega el delictes d'odi, i em sembla molt greu que aquesta associació es faci al Parlament. I ja no..., per tant no coincidim amb la visió i amb l'anàlisi que fem del món.

Amb El Pi coincidim amb les reflexions que ha fet inicials. Quan vostè diu coherència? El que ens demanen és: escoltau, si fem un pla director amb una anàlisi tan encertada, que la cooperació és necessària, el primer que s'ho ha d'aplicar és l'administració pública i, per tant, què demanen ells de cooperació? Una millor coordinació per a l'eficiència i l'eficàcia, si vosaltres ens demaneu eficàcia i eficiència, vosaltres també heu de ser eficaços i eficients amb la política de cooperació, per tant, més coordinació.

La compra ètica, si vosaltres us dirigiu als ciutadans per fer comerç just, vosaltres també l'heu de fer, per tant, esforçau-vos en aquesta compra ètica.

I l'altra és més pressupost, això és el que ens demanen les entitats quan fan referència a aquesta coherència política.

Jo de la pandèmia no li puc contestar, si m'ho demana per escrit doncs li mirarem els projectes que s'han hagut d'ajustar, quan n'han presentats s'han pogut fer, ja li he dit, pràcticament hem executat el 84% de 3.598.000, perdonau, de 3.065.000, 3.016.000, el 98%, per tant, sí que s'ha pogut adaptar.

I la continuació de la postemergència, això ens passava molt amb l'emergència, el que ha dit vostè, que hi havia una intervenció i que després les retiraven. La postemergència sol ser més llarga en el termini i de vegades de la postemergència sorgeixen projectes de cooperació que ja no van per la via de la postemergència, sinó que van per vies de cooperació. L'emergència sí que era que ens passava que entràvem i sortíem, però no teníem capacitat ràpida i no anava bé. Des que fem postemergència sí que podem establitzar més el temps i de vegades d'aquí surten projectes de cooperació per l'altra línia.

I al Partit Socialista, coincidim amb les seves reflexions.

Per tant, crec que avui crec que amb el vot majoritari d'aquest Parlament les Illes Balears continuen essent solidàries i cooperatives i esperem que sigui per molts d'anys que aquest Parlament doni suport a aquest tipus d'ajudes.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltíssimes gràcies. Acabat el debat, volem agrair a la consellera d'Afers Socials i Esports, la Sra. Fina de Santiago, i als seus acompanyants la seva presència i explicacions.

I anunciam ara que s'obre un termini durant el qual els grups parlamentaris podran presentar, davant la Mesa de la Comissió, propostes de resolució al projecte del Pla director de la cooperació per al desenvolupament de les Illes 2020-2023.

Per tant, se suspèn la sessió, per un temps màxim de deu minuts.

(Pausa)

EL SR. PRESIDENT:

Recomençam la sessió i si us sembla bé passam a les propostes de resolució, les quals quedarien expressades d'aquesta manera.

El punt 1 diria: "El Parlament de les Illes Balears dona per aprovat el contingut del projecte del Pla director de cooperació per al desenvolupament de les Illes Balears 2020-2023 i insta les diferents institucions afectades a acomplir les recomanacions i directrius que s'hi contenen."

El punt 2: "El Parlament de les Illes Balears, en la mesura del que permetin les restriccions de la COVID-19, insta el Govern a encara que sigui continuar de manera virtual, mitjançant vídeos o videoconferència, el Programa de l'educació per a la transformació social dins les escoles de Balears, i que aquesta mesura quedi contemplada dins el Pla director de cooperació per al desenvolupament de les Illes Balears 2020-2023."

I el punt 3: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears que a cada una de les actuacions a realitzar, tant de cooperació directa com a través d'entitats, es tenguin en compte l'adaptació de les mesures i restriccions de la COVID-19 i es prioritzin aquelles que siguin més necessàries tenint en compte aquest factor."

Hi ha qualche intervenció? Podem passar a la votació?

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions? No n'hi ha.

Sra. Secretària?

LA SRA. SECRETÀRIA:

11 vots a favor i 1 en contra.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, per tant, queden aprovades aquestes propostes de resolució.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS